



Arrest

nr. 342 970 van 17 maart 2026
in de zaak RvV X / IV

Inzake: X in zijn hoedanigheid van wettelijke vertegenwoordiger van X

Gekozen woonplaats: ten kantore van advocaat H. CHATCHATRIAN
Langestraat 46/1
8000 BRUGGE

tegen:

de commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen

DE WND. VOORZITTER VAN DE IVde KAMER,

Gezien het verzoekschrift dat X, handelend als wettelijke vertegenwoordiger van X die verklaart van Palestijnse nationaliteit te zijn, op 26 oktober 2025 heeft ingediend tegen de beslissing van de commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen van 14 oktober 2025 tot niet-ontvankelijkheid van een verzoek om internationale bescherming.

Gelet op artikel 51/4 van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen.

Gezien het administratief dossier.

Gelet op de beschikking van 16 januari 2026 waarbij de terechtzitting wordt bepaald op 12 februari 2026.

Gehoord het verslag van rechter in vreemdelingenzaken N. DENIES.

Gehoord de opmerkingen van verzoekende partij en haar advocaat A. HAEGEMAN, die *loco* advocaat H. CHATCHATRIAN verschijnt voor de verzoekende partij.

WIJST NA BERAAD HET VOLGENDE ARREST:

1. Over de gegevens van de zaak

1.1. Verzoeker verklaart van Palestijnse origine te zijn en te zijn geboren op (...) maart 2008.

1.2. Verzoeker dient op 10 oktober 2024 een verzoek om internationale bescherming in, als niet-begeleide minderjarige vreemdeling.

1.3. Verzoeker wordt op 18 augustus 2025 gehoord op het Commissariaat Generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen (hierna: het CGVS), in het bijzijn van de aan hem toegewezen voogd.

1.4. De commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen (hierna: de commissaris-generaal) neemt op 26 oktober 2025 een beslissing tot niet-ontvankelijkheid van een verzoek om internationale bescherming. Deze beslissing, die de bestreden beslissing uitmaakt, luidt als volgt:

“A. Feitenrelaas

Volgens jouw verklaringen ben je minderjarig, afkomstig uit Khan Younis in Palestina. Je verliet Palestina ongeveer drie jaar geleden en je reisde via Egypte en Turkije naar Griekenland. Je kwam toe op het eiland Kos. Daar diende je een verzoek om internationale bescherming in op 1 maart 2024. Na 17 dagen werd je naar een opvangcentrum in Athene gebracht waar je in een centrum voor minderjarigen verbleef. Daar verbleef je 2,5 maand waarna je het centrum verliet na een dispuut. Sindsdien verbleef je op straat en op de werkplaatsen waar je gewerkt hebt. Je zou ook 9 keren gearresteerd zijn waarbij je steeds enkele dagen werd vastgehouden op het politiebureau en zonder gevolgen nadien werd vrijgelaten. Op 11 maart 2024 werd je de status van vluchteling toegekend. Je verkreeg in Griekenland een verblijfsvergunning (geldig tot 10 maart 2027) en een reisdocument (geldig tot 13 mei 2029). Je kreeg verder geen AMKA maar wel een AFM. Omwille van de problemen in Griekenland reisde je via Oslo, Noorwegen door naar België waar je op 10 oktober 2024 een verzoek om internationale bescherming indiende.

Ter staving van dit verzoek legde je volgende kopieën neer: buskaartjes van Griekenland, vliegtickets van Griekenland naar België, Palestijns paspoort van 8 november 2022, geboorteakte, identiteitsstukken van familieleden, unwra kaart en foto's en video's. Jouw voogd voegde daar een brief aan toe waarin jouw parcours in België en jouw kwetsbaarheid wordt beschreven, evenals een mail van de school waarin een incident op school wordt beschreven. Je had het moeilijk na aankomst in België. Je kwam hier aan en had schurft die was opgelopen in Griekenland. Je kende ook enkele problemen op school. Er werd jou psychologische bijstand aangeboden maar die werd door jou geweigerd. Jouw zus, A., N. M K (...), is in België en diende op 22 april 2024 een verzoek om internationale bescherming in. Ook zij heeft een vluchtelingenstatus in Griekenland. Verder heb je een broer die op dit ogenblik in de asielprocedure zit in Griekenland.

B. Motivering

BPN

Het CGVS stelt vast dat voor jou, als niet-begeleide minderjarige, bijzondere procedurele noden kunnen worden aangenomen. Om hier op passende wijze aan tegemoet te komen, werden er jou in het kader van de behandeling van het verzoek door het CGVS steunmaatregelen verleend. Meer bepaald werd er jou een voogd toegewezen die je bijstaat in het doorlopen van de asielprocedure; werd het persoonlijk onderhoud afgenomen door een gespecialiseerde protection officer, die binnen de diensten van het CGVS een specifieke opleiding volgde om minderjarigen op een professionele en verantwoorde manier te benaderen; heeft het persoonlijk onderhoud plaatsgevonden in het bijzijn van jouw voogd en advocaat die in de mogelijkheid verkeerden om opmerkingen te formuleren en stukken neer te leggen; en werd er bij de beoordeling van jouw verklaringen rekening gehouden met een jeugdige leeftijd en maturiteit, evenals met de algemene situatie in jouw land van herkomst. Jouw advocaat en voogd geven aan dat je een kwetsbaar persoon bent en de nodige begeleiding moet krijgen. De psychologische hulp die je werd aangeboden heb je geweigerd. In elk geval werd er jou aan het begin en tijdens het persoonlijk onderhoud gevraagd of alles goed ging. Dat ging goed en je hebt ook steeds betekenisvolle antwoorden kunnen geven op de gestelde vragen. Gelet op wat voorafgaat kan in de gegeven omstandigheden redelijkerwijze worden aangenomen dat jouw rechten in het kader van onderhavige procedure gerespecteerd worden evenals dat je kunt voldoen aan jouw verplichtingen.

NIET ONTVANKELIJK

Jouw verzoek om internationale bescherming wordt niet-ontvankelijk verklaard omdat je reeds internationale bescherming geniet in een andere lidstaat van de Europese Unie, namelijk Griekenland (zie Cedoca Aanvraag derde landen). Deze vaststelling wordt door jou niet betwist.

HET GEMEENSCHAPPELIJK EUROPEES ASIELSTELSEL (GEAS)

In het kader van het gemeenschappelijk Europees asielstelsel (GEAS) moet worden aangenomen dat uw behandeling en rechten er in overeenstemming zijn met de vereisten van het Verdrag van Genève, het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie en het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens (EVRM). Het Unierecht steunt immers op de fundamentele premisse dat elke lidstaat met alle andere lidstaten een reeks gemeenschappelijke waarden deelt waarop de Unie berust, en dat elke lidstaat erkent dat de andere lidstaten deze waarden met hem delen. Dit impliceert en rechtvaardigt dat de lidstaten er onderling op vertrouwen dat de andere lidstaten deze waarden erkennen en het Unierecht, dat deze waarden ten uitvoer brengt, dus in acht nemen, en dat hun respectieve nationale rechtsordes in staat zijn een effectieve en gelijkwaardige bescherming te bieden van de door dat recht erkende grondrechten [zie: HvJ (Grote kamer) 19 maart 2019, nrs. C 297/17, C 318/17, C 319/17 en C 438/17, ECLI:EU:C:2019:219, Ibrahim e.a., randnummers 83-85 en HvJ (Grote kamer) 19 maart 2019, nr. C 163/17, ECLI:EU:C:2019:218, Jawo, randnummers 80-82]. Hieruit volgt dat verzoeken van personen die reeds internationale bescherming genieten in een EU-lidstaat in beginsel niet-ontvankelijk kunnen worden verklaard als uitdrukking van het beginsel van wederzijds vertrouwen.

De vaststelling dat er tussen de EU-lidstaten verschillen kunnen bestaan met betrekking tot de mate waarin aan begunstigten van internationale bescherming rechten worden toegekend en zij deze kunnen uitoefenen, doet geen afbreuk aan het gegeven dat zij onder dezelfde voorwaarden als de onderdanen van de lidstaat die de bescherming heeft toegekend toegang krijgen tot bijvoorbeeld (sociale) huisvesting, sociale bijstand, gezondheidszorg of tewerkstelling, en bijgevolg óók dezelfde stappen zullen moeten ondernemen om hiervan gebruik te maken. Bij de beoordeling van de situatie van begunstigten gelden dan ook de omstandigheden van de daar aanwezige onderdanen als maatstaf, niet de omstandigheden in andere lidstaten van de Europese Unie, en wordt rekening gehouden met de realiteit dat óók de socio-economische mogelijkheden van deze onderdanen erg problematisch en complex kunnen zijn.

In het andere geval zou het gaan om een vergelijk van nationale socio-economische systemen, bestaansvoorzieningen en nationale regelgeving, waarbij begunstigten van internationale bescherming een meer voordelige regeling zouden kunnen bekomen dan de onderdanen van de lidstaat die hen bescherming heeft verleend. Dit zet niet alleen het voortbestaan van het GEAS op de helling, maar werkt tevens irreguliere, secundaire migratiestromen in de hand, evenals discriminatie ten overstaan van EU-onderdanen,...

Ook het Europees Hof van Justitie oordeelde dat enkel uitzonderlijke omstandigheden in de weg staan dat het verzoek van een persoon die reeds internationale bescherming geniet in een andere EU-lidstaat, niet-ontvankelijk wordt verklaard, namelijk wanneer de voorzienbare levensomstandigheden van de begunstigde van internationale bescherming in een andere lidstaat hem er blootstellen aan een ernstig risico op onmenselijke of vernederende behandeling zoals bepaald in artikel 4 van het Handvest, welk artikel overeenstemt met artikel 3 EVRM. Het Hof voegde eraan toe dat bij de beoordeling van alle gegevens van de zaak een "bijzonder hoge drempel van zwaarwegendheid" moet worden bereikt, wat slechts het geval is "wanneer de onverschilligheid van de autoriteiten van een lidstaat tot gevolg zou hebben dat een persoon die volledig afhankelijk is van overheidssteun, buiten zijn wil en zijn persoonlijke keuzes om, terecht komt in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie die hem niet in staat stelt om te voorzien in zijn meest elementaire behoeften, zoals eten, zich wassen en beschikken over woonruimte, en negatieve gevolgen zou hebben voor zijn fysieke of mentale gezondheid of hem in een toestand van achterstelling zou brengen die onverenigbaar is met de menselijke waardigheid" [Ibid., Ibrahim e.a., randnummers 88-90 en Jawo, randnummers 90-92].

Situaties die géén "zeer verregaande materiële deprivatie" teweegbrengen, zijn volgens het Hof van Justitie niét van aard zijn om de vereiste drempel van zwaarwegendheid te bereiken, zelfs al worden deze bijvoorbeeld gekenmerkt door een grote onzekerheid of sterke verslechtering van de levensomstandigheden, door de omstandigheid dat begunstigten van internationale bescherming in een andere lidstaat er geen bestaansondersteunende voorzieningen genieten of voorzieningen die duidelijk beperkter zijn dan die welke in andere lidstaten worden geboden zonder dat zij anders worden behandeld dan de onderdanen van deze lidstaat, door het enkele feit dat de sociale bescherming en/of de levensomstandigheden gunstiger zijn in de lidstaat waar het nieuw verzoek om internationale bescherming is ingediend dan in de lidstaat die reeds bescherming heeft verleend, door de omstandigheid dat de vormen van familiale solidariteit waarop onderdanen van een lidstaat een beroep kunnen doen om het hoofd te bieden aan tekortkomingen van het sociale stelsel van die lidstaat meestal niet voorhanden zijn voor personen die er internationale bescherming genieten, door een bijzondere kwetsbaarheid die specifiek de begunstigde betreft of door het bestaan van tekortkomingen bij de uitvoering van integratieprogramma's voor begunstigten [Ibid., Ibrahim e.a., randnummers 91-94 en Jawo, randnummers 93-97].

Het Commissariaat-generaal is zich bewust van het gegeven dat diverse bronnen en rapporten waarop het acht vermag te slaan sinds enkele jaren een problematisch en precair beeld beschrijven op het vlak van de levensomstandigheden van begunstigten van internationale bescherming in Griekenland. Deze situatie wordt mee ingegeven door het Griekse politieke en socio-economische klimaat, en brengt voor (terugkerende) statushouders meer bepaald met zich mee dat zij zich geconfronteerd kunnen zien met administratieve complicaties bij de afgifte of hernieuwing van elementaire documenten die op hun beurt de toegang tot basisvoorzieningen (huisvesting, voedsel, hygiëne, medische zorgen) kunnen bemoeilijken (...).

Uit bovenstaande informatie blijkt eveneens dat begunstigten van internationale bescherming in Griekenland toegang hebben tot de arbeidsmarkt, de vastgoedmarkt en gezondheidszorg. Er zijn NGO's actief in Griekenland die ondersteuning bieden aan begunstigten van internationale bescherming. De commissaris-generaal is dan ook van oordeel dat deze informatie **niet toelaat om te concluderen dat een (terugkerende) begunstigde van internationale bescherming in Griekenland er op systematische wijze in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie verkeert of zal terechtkomen die hem niet in staat stelt om te voorzien in zijn meest elementaire behoeften, zoals eten, zich wassen en beschikken over woonruimte, en negatieve gevolgen zou hebben voor zijn fysieke of mentale gezondheid of hem in een toestand van achterstelling zou brengen die onverenigbaar is met de menselijke waardigheid.** Het Commissariaat-generaal heeft in dit verband overigens evenmin kennis van jurisprudentie van bijvoorbeeld

het Europees Hof voor de Rechten van de Mens of arresten van de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen in deze zin.

Het Commissariaat-Generaal is derhalve van mening dat, hoewel een grotere voorzichtigheid aan de dag moet worden gelegd bij het onderzoek naar de levensomstandigheden van begunstigden van internationale bescherming in Griekenland en de toepassing van artikel 57/6, § 3, eerste lid, 3° in een aantal gevallen niet aan orde zal zijn, een individuele analyse noodzakelijk blijft. Het Commissariaat-Generaal besteedt hierbij in het bijzonder aandacht voor het bestaan van een verhoogde kwetsbaarheid van de verzoekers, aan hun individuele profiel en hun vermogen om rechten te doen gelden, stappen te ondernemen en in hun eigen basisbehoeften te voorzien.

Op basis van een analyse van het geheel van de elementen in uw administratief dossier, waarbij het aan u toekomt om het vermoeden dat uw grondrechten als begunstigde van internationale bescherming in de EU-lidstaat die u deze bescherming verleende geëerbiedigd worden op individuele wijze te weerleggen, moet worden vastgesteld dat u **onvoldoende concrete elementen aanhaalt die de niet-ontvankelijkheid van uw verzoek in de weg staan.**

DOCUMENTEN

Je verkreeg in Griekenland een verblijfsvergunning, een AFM en een reisdocument (zie NPO CGVS p.9). Je zegt jouw gedrukte verblijfsvergunning (geldig tot 10 maart 2027) te hebben weggegooid (NPO CGVS, p. 7). Je zegt nooit een AMKA te hebben gekregen.

1. ADET en AFM

Het CGVS wijst er vooreerst op dat deze vernietiging alleen op jouw eigen beweringen berust en dat je geen concreet bewijs levert waaruit blijkt dat je deze geldige verblijfsvergunning en AFM hebt vernietigd. Er kan dan ook niet zomaar geloof gehecht worden aan jouw verklaringen dat je niet meer over deze documenten zou beschikken. Aangezien uit jouw volledige dossier duidelijk blijkt dat je in het bezit zou moeten zijn van deze documenten, volstaan loutere beweringen niet om de vernietiging ervan vast te stellen.

Echter, zelfs indien er geloof zou worden gehecht aan jouw verklaring dat je niet langer over jouw Griekse documenten beschikt, dan nog dient het volgende opgemerkt te worden

Hoewel de objectieve informatie over de situatie van personen die internationale bescherming genieten in Griekenland melding maakt van specifieke moeilijkheden waarmee personen die niet langer in het bezit zijn van een geldige verblijfsvergunning bij terugkeer worden geconfronteerd, deze objectieve informatie geen verwijzing bevat naar soortgelijke problemen waarmee personen die niet langer in het bezit zijn van de gedrukte verblijfsvergunning zouden worden geconfronteerd. Uit de objectieve informatie over de verlenging in geval van verlies van de ADET blijkt immers dat het mogelijk is een vervangkaart (replacement card) te verkrijgen in geval van verlies van de gedrukte verblijfsvergunning (ADET). Hiervoor moet men zich naar een asielbureau begeven om het verlies van het document te melden en een verklaring van verlies te verkrijgen, die aan de politie moet worden overgelegd. De politie geeft de betrokkene een kennisgeving. Het Asielbureau moet van deze kennisgeving in kennis worden gesteld en ongeveer vier maanden na de kennisgeving neemt het een nieuwe beslissing over de afgifte van een verblijfsvergunning. Zodra de beslissing is genomen, moet een afspraak worden gemaakt bij het bevoegde politiebureau om de nieuwe gedrukte verblijfsvergunning te verkrijgen. De procedure is vergelijkbaar in geval van beschadigde documenten (Refugee Info Greece - How to renew and replace lost, damaged or expired documents, 6 april 2024, beschikbaar op: <https://greece.refugee.info/en-us/articles/4985619341335>; Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights gepubliceerd door RSA d.d. april 2025 en beschikbaar op <https://rsaagean.org/wp-content/uploads/2025/04/RSABIPReportEN.pdf>).

Tevens blijkt uit uw administratief dossier duidelijk dat uw verblijfsvergunning nog niet verlopen is (blauwe map, Information Request Reply tussen België en Griekenland). U beweert alleen - in tempore suspecto en zonder het te bewijzen - dat uw gedrukte verblijfsvergunning weggegooid zou zijn. Hoewel de objectieve informatie over de situatie van personen die internationale bescherming genieten in Griekenland melding maakt van de specifieke moeilijkheden waarmee personen worden geconfronteerd die geen geldige verblijfsvergunning meer hebben wanneer zij terugkeren, maakt deze objectieve informatie geen melding van soortgelijke problemen waarmee personen worden geconfronteerd die geen gedrukte verblijfsvergunning meer hebben. U zal dus niet met dezelfde moeilijkheden worden geconfronteerd als de begunstigden van internationale bescherming in Griekenland wiens verblijfsvergunning is verlopen en die naar die lidstaat moeten terugkeren.

Uit objectieve informatie blijkt ook dat het fysieke document pas ongeldig wordt nadat aangifte van diefstal of verlies naar behoren is gedaan, bij de politie in Griekenland (ibid.). Deze informatie geeft evenmin aanleiding om te vermoeden dat de ongeldigheid van een gedrukte ADET, in het kader van een procedure die tot doel heeft een identiek document te vervangen, zou leiden tot de opschorting of intrekking van het verblijfsrecht of andere rechten die aan dit document zijn verbonden. Bijgevolg zou u, zelfs indien zou moeten worden

geconcludeerd dat u niet langer in het bezit bent van uw gedrukte verblijfsvergunning, niet worden geconfronteerd met de moeilijkheden waarmee personen worden geconfronteerd die niet langer over een geldige verblijfsvergunning beschikken.

Wat het fiscaal registratienummer (AFM) betreft, herinnert het Commissariaat-generaal eraan dat uit objectieve informatie blijkt dat personen die na 31 december 2020 een verzoek om internationale bescherming indienen, automatisch een fiscaal registratienummer (AFM) krijgen wanneer zij hun kaart als verzoeker om internationale bescherming ontvangen (Beneficiaries of international protection in Greece. Access to documents and socioeconomic rights, RSA/PRO ASYL, p. 18, maart 2023, beschikbaar op: <https://rsaegean.org/wpcontent/uploads/2023/03/2023-03RSABIP.pdf>; Greece Refugee Info, 17 november 2022, beschikbaar op: <https://greece.refugee.info/en-us/articles/4985668588951>). In de praktijk worden de gegevens van begunstigen die al stappen hadden ondernomen om een AFM te verkrijgen tijdens hun procedure en deze ook hadden verkregen, niet automatisch bijgewerkt door de autoriteiten nadat zij bescherming hebben gekregen. Het is dus aan de begunstigde om een afspraak te maken bij het bevoegde belastingkantoor (DOY) om deze update te laten uitvoeren, op voorwaarde dat zij in het bezit zijn van een geldig ADET en hun woonadres kunnen aantonen (zie: Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights gepubliceerd door RSA d.d. april 2025 en beschikbaar op <https://rsaegean.org/wp-content/uploads/2025/04/RSABIPReportEN.pdf>).

Begunstigen die als asielzoeker geen AFM hebben verkregen, volgen een afzonderlijke procedure en worden doorverwezen naar de DOY. In dat geval wordt hen een geldig ADET of een geldig DADP gevraagd. Uit de objectieve informatie blijkt dat er geen problemen zijn bij de uitvoering van deze procedure (ibid.; en Greece Refugee Info, 17 november 2022, beschikbaar op: <https://greece.refugee.info/en-us/articles/4985668588951>).

2. AMKA

Je zegt geen AMKA te hebben gehad in Griekenland (NPO CGVS, p. 9). Het CGVS verwijst naar informatie waaruit blijkt dat ook minderjarigen een AMKA kunnen krijgen (zie "AFM issuance is currently possible for persons over 18 years of age and unaccompanied minors over 15 years of age" <https://mobapp.migration.gov.gr/index.php/node/212?languagecontententity> or <https://greece.refugee.info/en-us/articles/4985624835479>). Verder verwijst het CGVS naar de gewone procedure.

Het Commissariaat-generaal wijst er op dat personen die internationale bescherming genieten, om een sociale zekerheidsnummer (AMKA) te verkrijgen, zich binnen een maand na de afgifte van hun verblijfsvergunning (ADET) naar een dienstverleningscentrum voor de burger moeten begeven om hun voorlopig sociale zekerheidsnummer (PAAYPA) om te zetten in een sociaalzekerheidsnummer (AMKA). Objectieve informatie wijst niet op bijzondere problemen bij het voltooiën van deze procedures in de periode 2020-2024 (...). U toont niet aan dat het voor u niet mogelijk was om uw AMKA aan te vragen of te activeren. U heeft bewust geen verdere stappen ondernomen, hetgeen aantoont dat het uw intentie was om Griekenland zo snel mogelijk te verlaten.

Nergens uit uw verklaringen blijkt dat u beroep zou hebben gedaan op een overheidsinstantie of overheidsorganisatie om ondersteuning te krijgen. Het komt u als statushouder toe om de middelen die het recht en uw status in Griekenland u bieden terdege te gebruiken, hetgeen u allerminst aantoont.

De informatie toont verder aan dat zelfs als u deze stappen niet had ondernomen, en als u dus de stappen moet ondernemen die nodig zijn in geval van terugkeer om er een te verkrijgen, u niet verstoken zou zijn van toegang tot medische noodhulp, op voorwaarde dat u naar een openbaar ziekenhuis of medisch centrum gaat (...). Verschillende Ngo's bieden ook medische en psychosociale hulp en begeleiding aan aan begunstigen van internationale bescherming in Griekenland (...). Psychologische en psychiatrische gezondheidszorg is ook mogelijk in bepaalde omstandigheden: mensen die noch een voorlopig sociale zekerheidsnummer (PAAYPA), noch een sociaalzekerheidsnummer (AMKA) hebben, kunnen gratis psychiatrische en neurologische geneesmiddelen krijgen als deze worden voorgeschreven door een psychiater of neuroloog die werkzaam is in een openbaar of particulier ziekenhuis en/of in lokale eerstelijnszorgeenheden of -centra (...).

KWETSBAARHEID

Jouw voogd en advocaat wijzen op een zekere kwetsbaarheid voor jouw persoon. Uit de neergelegde stukken blijkt inderdaad dat er een incident was op school, maar daaruit blijkt geen dermate kwetsbaarheid dat een terugkeer naar Griekenland niet mogelijk zou zijn. Er zijn geen medische stukken die wijzen op enige fysieke of psychische moeilijkheden die niet zouden kunnen worden behandeld in Griekenland. Finaal liggen er zelfs geen medische stukken voor waaruit enige kwetsbaarheid duidelijk blijkt. Er werd jou psychologische bijstand aangeboden, maar daar ben je niet op ingegaan. De problemen van schurft zijn intussen opgelost. Dat deze problemen bij aankomst in België voor stress en ongemakkelijke momenten hebben gezorgd, neemt niet weg dat je nu van schurft genezen bent. Nergens blijkt dat dit probleem zich zou

herhalen bij een terugkeer naar Griekenland of dat u op dat moment niet de juiste zorgen zou krijgen aldaar. Bijgevolg is het Commissariaat-Generaal van oordeel dat je niet hebt aangetoond dat je, in geval van terugkeer naar Griekenland, zou worden geconfronteerd met een situatie die in strijd is met artikel 3 EVRM wegens de moeilijkheden om toegang te krijgen tot medische verzorging.

GRIEKENLAND ALS TUSSENSTOP

Je verklaart zelf dat België steeds je eindbestemming was, al van bij jouw vertrek uit Gaza (zie NPO CGVS p.20 en 21). Je verliet Griekenland immers al na een relatief korte periode na de toekenning van uw status, zijnde ongeveer zeven maanden. Deze korte periode getuigt niet van een oprechte intentie om een duurzaam bestaan in Griekenland uit te bouwen en er jouw rechten te doen gelden.

Waar uit de elementen in uw administratief dossier zou blijken dat u als begunstigde van internationale bescherming in Griekenland geconfronteerd werd met bepaalde moeilijkheden op het vlak van werkgelegenheid, sociale bijstand, gezondheidszorg, onderwijs, huisvesting en integratie, voldoet deze situatie niet aan de bijzonder hoge drempel van zwaarwegendheid en cumulatieve voorwaarden zoals bepaald door het Hof van Justitie. Hoewel dergelijke moeilijkheden een aanwijzing kunnen vormen van bepaalde problematische situaties zoals deze ook geïdentificeerd worden door het Hof (zie hoger), kan immers niet worden besloten dat u door de onverschilligheid van de daar aanwezige autoriteiten, en voor zover u volledig afhankelijk zou zijn geweest van overheidssteun, buiten uw wil en uw persoonlijke keuzes om, terecht bent gekomen in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie die u niet in staat stelt om te voorzien in uw meest elementaire behoeften zoals eten, zich wassen en beschikken over woonruimte, en negatieve gevolgen zou hebben voor uw fysieke of mentale gezondheid of u in een toestand van achterstelling zou brengen die onverenigbaar is met de menselijke waardigheid. Evenmin zijn er concrete indicaties dat dit het geval zou zijn bij een terugkeer ernaartoe.

Bovendien toont u in het licht van de ervaringen waarmee u naar eigen zeggen geconfronteerd werd, evenmin aan dat u uw rechten terzake niet zou kunnen doen gelden. In dit verband moet immers worden vastgesteld dat u, bijvoorbeeld wat betreft werkgelegenheid, toegang tot gezondheidszorg en integratie, hiertoe eerder beperkte stappen hebt gezet, terwijl het vermoeden dat uw grondrechten als begunstigde van internationale bescherming in Griekenland geëerbiedigd worden en u dezelfde rechten geniet als de daar aanwezige onderdanen uiteraard niet wegneemt dat u zelf óók de nodige stappen moet ondernemen om deze uit te oefenen.

HUISVESTING

Wat betreft jouw verblijfplaatsen in Griekenland stelt het CGVS vast dat op basis van een tijdlijn blijkt dat je nooit voor langere periode zonder huisvesting zat in Griekenland (zie NPO CGVS p.18). Eerst verbleef je 17 dagen in het opvangcentrum van Kos en nadien ongeveer 2,5 maand in een opvangcentrum in Athene. Je verliet het opvangcentrum, verbleef 15 dagen of een maand op straat in Athene en kon dan op een eiland gaan werken voor 9 dagen waar je een slaappleats kreeg. Je keerde dan terug naar Athene voor 2 dagen (waar je op straat verbleef) om daarna 2 maanden te gaan werken in Thessaloniki. Daar was slaappleats voorzien. Je keerde weer terug naar Athene en kon dan nogmaals 2 maanden gaan werken in Thessaloniki, waar je slaappleats kreeg op de werkplaats. Daar liep je schurft op, keerde terug naar Athene en kwam dan naar België. De periodes dat je in een opvangcentrum verbleef samen geteld met de periodes dat je werkte en er onderdak kreeg, komt op een totaal van ongeveer 7 maanden. Dat is ook de periode die je in Griekenland was. Je diende een asielaanvraag in begin maart 2024 en kwam naar België begin oktober 2024. Aldus kan er van worden uitgegaan dat je geen lange periode dakloos bent geweest in Athene.

Je geeft ook aan dat je in Griekenland wel hulp kon krijgen bij bepaalde organisaties. Je vond onder andere een organisatie die kon helpen bij het invullen van papieren en waar je ook zelfs zou zijn blijven slapen (zie NPO CGVS P.16 en 17).

In elk geval geef je zelf aan dat je in Griekenland geen immobiliënkantoor raadpleegde om te zoeken naar een juiste woonplaats (zie NPO CGVS p.18) en bleek je tijdens de hooguit korte periodes van dakloosheid in Athene wel in staat te gaan douchen aan zee (zie NPO CGVS p.20). Niets wijst er dan ook op dat je in geval van terugkeer geen huisvesting zou kunnen vinden.

WERK EN ZELFREDZAAMHEID

Je geeft aan al werkervaring te hebben gehad in Gaza (zie NPO CGVS p.12), meerbepaald in restaurants, een naaiatelier en een fitnessclub. Je hebt ook in Griekenland voor meerdere periodes werk gevonden (zie NPO CGVS p.6 en 7). Je geeft zelfs aan dat het werk je in staat stelde te sparen waarmee je een ticket naar België kon kopen van 490 euro (zie NPO CGVS p.8) en waarmee je een nieuwe mobiele telefoon kon kopen (zie NPO CGVS p.20). Je was zelfs in staat om nog geld naar jouw familie in Gaza te sturen (zie NPO CGVS p.22).

In elk geval was je in staat om vanuit Gaza zelfstandig via Egypte en Turkije naar Griekenland te reizen (zie NPO CGVS p.4). Je was ook in staat om in Griekenland asiel aan te vragen en nadien de nodige

verblijfsvergunning en reisdocument te verkrijgen. Nadien kon je zelf een reisbureau contacteren om een reis, via Oslo, naar België te regelen. Daaruit blijkt een grote mate van zelfredzaamheid.

Uit het dossier blijkt dat jij als minderjarige zonder uw ouders in Griekenland zich eventueel in een kwetsbare positie zou kunnen bevinden. Maar het CGVS stelt vast dat je verklaart een **broer** te hebben die momenteel in Griekenland verblijft. Je **zus** die in België is, heeft ook een verblijfsstatus gekregen in Griekenland en zou dus ook kunnen terugkeren naar daar (zie NPO CGVS p.5 en 13). Aldus kan je in Griekenland ook familiale omkadering krijgen.

Uit niets blijkt dan ook dat u in Griekenland geen leven zou kunnen opbouwen.

OMKADERING VOOR MINDERJARIGEN IN GRIEKENLAND

Uit jouw verklaringen blijkt dat je in Griekenland opvang kreeg in een centrum voor minderjarigen in Athene dat je na 2,5 maand verliet (zie verder). Je geeft aan dat je via een verantwoordelijke afspraken kon regelen inzake een verblijfsdocument en een paspoort (zie NPO CGVS p.8). Dat dit gebeurde via mail en in de Griekse taal, zoals je zelf aangeeft, neemt niet weg dat je werd bijgestaan. Daarbij merkt het CGVS op dat je geen van die mails kon voorleggen. Je zou jouw mails niet meer kunnen nakijken na verlies van jouw telefoon. Maar mails zijn niet gelinkt aan een toestel maar aan een account dat men op verschillende toestellen kan nakijken (zie NPO CGVS p.17 en 18). Dat je geen mails ter staving kan voorleggen ondermijnt de geloofwaardigheid van jouw verklaringen.

Verder werd je gevraagd naar regels die de minderjarige asielzoekers in Griekenland zouden beschermen, maar je zegt gewoonweg dat die niet bestaan (zie NPO CGVS p.19). Je weet niet te zeggen of men in Griekenland recht op onderwijs heeft als minderjarige. Je staaft dit op geen enkele manier. Bovendien blijkt even verder dat je wel een advocaat wist in te schakelen om de procedure voor gezinshereniging op te starten, wat toch duidelijk een vorm van bijstand is die jou werd aangeboden. Nadien had je geen contact meer met die advocaat, maar dat blijkt jouw eigen keuze te zijn geweest (zie NPO CGVS p.20).

PROBLEMEN MET DE GRIEKSE POLITIE

Je geeft aan tot 9 keer te zijn gearresteerd in Athene en telkens voor enkele dagen (zie NPO CGVS p.21 en 22). Maar deze verklaring komt niet overeen met de tijdslijn van jouw verblijf in Griekenland (zie boven). Op basis van de hierboven geschetste verblijfplaatsen was je telkens voor slechts een paar dagen (of maximum één maand) in Athene zodat 9 arrestaties van enkele dagen gewoon mathematisch al niet kan. Bovendien leg je ook geen enkel stuk neer waaruit die arrestaties zouden kunnen blijken. Je zou één foto hebben genomen in de gevangenis, maar je zegt zelf dat men op die foto niet kan zien dat het om een gevangenis gaat. Er kan dan ook geen geloof worden gehecht aan jouw verklaring dat je in Griekenland op een periode van 7 maanden tot 9 keer gearresteerd werd voor telkens enkele dagen zonder enig gevolg na vrijlating. Je verwijst verder naar fouilleringen door de politie (zie NPO CGVS p.8). Maar het is de taak van de politie om te controleren indien zij dat nodig achten en nergens uit jouw verklaringen kan blijken dat je meer dan nodig zou gevisieerd zijn of dat de politie misbruik maakte van haar bevoegdheden.

PROBLEMEN IN HET OPVANGCENTRUM

Na een dispuut met de directeur zou je het opvangcentrum in Athene hebben (moeten) verlaten. Maar na herhaalde vraagstelling ter verduidelijking blijkt dat je dat centrum niet zozeer omwille van een dispuut verliet, maar omdat het volgens jou de regel is dat je moest vertrekken zodra men 'papieren' krijgt (zie NPO CGVS p.15 en 16). In elk geval geef je aan dat je ook wilde vertrekken uit het centrum. Het CGVS kan dus aannemen dat er jou geen opvang en omkadering op onrechtmatige wijze is afgenomen in die periode. Hoe dan ook leg je geen stukken neer over die periode en, zoals hieronder blijkt, kon je verder in Griekenland wel werk en meestal ook een verblijfplaats regelen.

Volledigheidshalve merkt het CGVS op dat uit de elementen in jouw administratief dossier zou blijken dat je als verzoeker om internationale bescherming in Griekenland, dus vooraleer er internationale bescherming werd verleend, geconfronteerd werd met bepaalde ernstige feiten en situaties moet worden opgemerkt dat deze feiten zich situeren op een welbepaalde plaats, gedurende een welbepaalde periode en binnen een welbepaalde context. Bijgevolg is deze situatie niet zonder meer representatief voor de kwalificatie en beoordeling van jouw situatie als begunstigde van internationale bescherming nadien, aan wiens status, overeenkomstig het recht van de Unie, diverse rechten en voordelen verbonden zijn.

DOCUMENTEN

De door u neergelegde Palestijnse documenten doen geen afbreuk aan bovenstaande bevindingen. Ze bevestigen uw identiteit en familiesamenstelling waaraan niet getwijfeld wordt.

SLOT

Gelet op wat voorafgaat, moet worden besloten dat u het vermoeden dat uw grondrechten als begunstigde van internationale bescherming in Griekenland geëerbiedigd worden, niet weerlegt. Bijgevolg zijn er géén

feiten of elementen voorhanden die de toepassing van artikel 57/6, § 3, eerste lid, 3° op uw specifieke omstandigheden in de weg staan, en wordt uw verzoek niet-ontvankelijk verklaard.

C. Conclusie

Op basis van de elementen uit uw dossier, verklaar ik uw verzoek om internationale bescherming niet-ontvankelijk op basis van artikel 57/6, § 3, eerste lid, 3° van de Vreemdelingenwet.

Ik vestig de aandacht van de Minister van Asiel en Migratie op het feit dat u minderjarig bent en dat bijgevolg het Verdrag inzake de rechten van het kind van 20 november 1989, geratificeerd door België, op u moet worden toegepast.

Ik vestig de aandacht van de Minister op het feit dat u internationale bescherming werd verleend door Griekenland en dat u om die reden niet mag worden teruggezonden naar uw land van herkomst.”

2. Het verzoekschrift

Verzoeker voert in een enig middel een schending aan van de artikelen 48/3, 48/4 en 57/6, § 3, 2° van de Wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen (hierna: de Vreemdelingenwet), van de materiële motiveringsplicht en van het zorgvuldigheidsbeginsel. Uit een lezing van het verzoekschrift blijkt dat verzoeker tevens de schending aanvoert van artikel 3 van het Europees Verdrag tot Bescherming van de Rechten van de Mens en de Fundamentele Vrijheden, ondertekend te Rome op 4 november 1950 en goedgekeurd bij de wet van 13 mei 1955 (hierna: het EVRM).

Verzoeker stelt dat hij bij een terugkeer een risico loopt op een onmenselijke en vernederende behandeling, wat zijn beschermingsstatuut ineffectief maakt.

Hij gaat in op zijn verklaringen omtrent zijn Griekse documenten, evenals omtrent zijn kwetsbaar profiel. Verzoeker benadrukt zijn psychologische kwetsbaarheid, evenals de moeilijkheid om hulp op te starten vanwege de culturele achtergrond en het gebrek aan vertrouwen, zoals expliciet wordt bevestigd door de voogd.

Verzoeker gaat in op zijn verklaringen omtrent zijn levensomstandigheden in Griekenland. Hij benadrukt dat hij in Griekenland na een positieve beslissing aan zijn lot werd overgelaten, zonder enige begeleiding of richtlijnen en dat hij niet in staat was om in Griekenland een menswaardig leven uit te bouwen. Verzoeker benadrukt zijn gebrek aan netwerk. Verzoeker geeft aan dat zijn verklaringen omtrent zijn levensomstandigheden ook moeten worden gezien in de context van zijn minderjarigheid.

Verzoeker gaat in op arresten van de Nederlandse Raad van State, die hij als bijlagen bij zijn verzoekschrift voegt, en gaat vervolgens uitvoerig in op algemene landeninformatie omtrent de situatie in Griekenland. Verzoeker concludeert dat het duidelijk is dat Griekenland zijn verplichtingen zoals voorzien in de Kwalificatierichtlijn niet nakomt, zodat het voor verzoeker onmogelijk zal zijn om zijn rechten te laten gelden en te voorzien in zijn elementaire levensbehoeften.

Verzoeker geeft aan dat er zich een onderzoek ten gronde van zijn verzoek om internationale bescherming opdroeg, waarbij een terugkeer naar Gaza, gelet op de actuele situatie aldaar, absoluut onmogelijk is.

3. Aanvullende nota's

3.1. De commissaris-generaal maakt op 4 februari 2026, overeenkomstig artikel 39/76, § 1, tweede lid van de Vreemdelingenwet, een aanvullende nota waarin hij verwijst naar de volgende rapporten en arresten en er de weblinks van vermeldt:

- “Nota A.M.K.A. wetgeving Griekenland”, dd. 16 januari 2026, juridische dienst cgvs;
- “COI Focus Griekenland. HELIOS+ en Helios Junior”, gepubliceerd door Cedoca op 17 september 2025;
- “Country Focus: Greece. Update 2024”, gepubliceerd door AIDA/ECRE in september 2025.
- “Pressemitteilung nr. 30/2025 van 16.04.2025”, Bundesverwaltungsgericht, en “Jugement BVerwG 1 C 18.24”, Bundesverwaltungsgericht, van 16.04.2025;
- “Pressemitteilung, Verwaltungsgerichtshof Kassel”, van 2.09.2024;
- “Bundesverfassungsgericht, beslissing van 1 april 2025”
- “Bundesverfassungsgericht, arrest D-2590/2025 van 11 september 2025”.

3.2. Verzoeker maakt op 11 februari 2026 en op 12 februari 2026, ter terechtzitting, overeenkomstig artikel 39/76, §1, tweede lid van de Vreemdelingenwet aanvullende nota's over, waarin hij bijkomende stukken voegt, evenals ingaat op de algemene situatie in Griekenland.

4. Over de gegrondheid van het beroep

4.1. Voorafgaand

4.1.1. Huidig beroep werd op 26 oktober 2025 ingediend door I.D.J., de toenmalige voogd van verzoeker. Op 5 maart 2026 is verzoeker echter meerderjarig geworden, zodat voormelde voogd hem, vanaf die datum, niet langer in rechte kan vertegenwoordigen. Verzoeker kan evenwel in eigen naam en zonder verdere vormvereisten het geding zelf verder voeren (cf. J. Baert en G. Debersaques, *Raad van State. Ontvankelijkheid*, Brugge, die Keure, 1996, nr. 95 en RvS 20 november 1980, nr. 20.728).

4.1.2. Inzake beroepen tegen de beslissingen van de commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen beschikt de Raad over volheid van rechtsmacht. Dit wil zeggen dat het geschil met alle feitelijke en juridische vragen in zijn geheel aanhangig wordt gemaakt bij de Raad, die een onderzoek voert op basis van het rechtsplegingsdossier. Als administratieve rechter doet hij in laatste aanleg uitspraak over de grond van het geschil (wetsontwerp tot hervorming van de Raad van State en tot oprichting van een Raad voor Vreemdelingenbetwistingen, *Parl.St.* Kamer 2005-2006, nr. 2479/001, p. 95-96 en 133). Door de devolutieve kracht van het beroep is de Raad niet noodzakelijk gebonden door de motieven waarop de bestreden beslissing is gesteund en de kritiek van verzoeker daarop. Hij dient verder niet op elk aangevoerd argument in te gaan.

De Raad is het enige rechtscollege dat bevoegd is om kennis te nemen van de beroepen ingediend tegen de beslissingen van de commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen. In toepassing van de richtlijn 2011/95/EU, moet de Raad zijn bevoegdheid uitoefenen op een wijze die tegemoet komt aan de verplichting om "een daadwerkelijk rechtsmiddel bij een rechterlijke instantie" te voorzien in de zin van artikel 46 van de richtlijn 2013/32/EU. Hieruit volgt dat wanneer de Raad een beroep onderzoekt dat werd ingediend op basis van artikel 39/2, § 1 van de Vreemdelingenwet, hij gehouden is de wet uit te leggen op een manier die conform is aan de vereisten van een volledig en *ex nunc* onderzoek die voortvloeien uit artikel 46, § 3 van de richtlijn 2013/32/EU.

Op grond van artikel 49/3 van de Vreemdelingenwet worden de verzoeken om internationale bescherming hierna bij voorrang onderzocht in het kader van het Vluchtelingenverdrag, zoals bepaald in artikel 48/3 van de Vreemdelingenwet, en vervolgens in het kader van artikel 48/4 van dezelfde wet. De Raad moet daarbij een gemotiveerd arrest vellen dat aangeeft om welke redenen een verzoeker om internationale bescherming al dan niet voldoet aan de criteria zoals bepaald in de artikelen 48/3 en 48/4 van de Vreemdelingenwet.

4.1.3. Het wettelijke kader omtrent de 'beoordeling van de feiten en omstandigheden' wordt heden uiteengezet in de artikelen 48/6 en 48/7 van de Vreemdelingenwet, die de omzetting betreffen van artikel 4 van de Richtlijn 2011/95/EU en artikel 13, lid 1 van de Richtlijn 2013/32/EU en bijgevolg in het licht van deze Unierechtelijke bepaling dienen gelezen te worden.

De in artikel 4 van de Richtlijn 2011/95/EU vervatte 'beoordeling van feiten en omstandigheden' in het kader van een onderzoek naar aanleiding van een verzoek om internationale bescherming, verloopt in twee onderscheiden fasen.

De eerste fase betreft de vaststelling van de feitelijke omstandigheden die bewijselementen tot staving van het verzoek kunnen vormen. De in artikel 4, lid 1 van de Richtlijn 2011/95/EU en artikel 13, lid 1 van de Richtlijn 2013/32/EU beoogde samenwerkingsplicht houdt in dat het in beginsel aan de verzoeker om internationale bescherming toekomt om alle nodige elementen ter staving van zijn verzoek, zoals vermeld in artikel 48/6, § 1, tweede lid van de Vreemdelingenwet, zo spoedig mogelijk aan te brengen. Hij moet een inspanning doen om dit verzoek te onderbouwen, onder meer aan de hand van verklaringen, schriftelijke bewijzen, zoals documenten en stukken, of ander bewijsmateriaal. Indien de door verzoeker aangevoerde elementen om welke reden ook niet volledig, actueel of relevant zijn, is het aan de met het onderzoek belaste instanties om actief met de verzoeker samen te werken om alle elementen te verzamelen die het verzoek kunnen staven. Daarnaast dienen deze instanties ervoor te zorgen dat nauwkeurige en actuele informatie wordt verzameld over de algemene situatie in het land van oorsprong en, waar nodig, in landen van doorreis.

De tweede fase betreft de beoordeling in rechte van deze gegevens door de met het onderzoek belaste instanties, waarbij wordt beslist of, in het licht van de feiten die een zaak kenmerken, is voldaan aan de materiële voorwaarden, omschreven in de artikelen 48/3 of 48/4 van de Vreemdelingenwet, voor de toekenning van internationale bescherming. Hier wordt beoordeeld wat de gevolgen zijn van de tot staving van het verzoek ingediende elementen, en dus wordt beslist of die elementen daadwerkelijk kunnen voldoen aan de voorwaarden voor de toekenning van de gevraagde internationale bescherming. Dit onderzoek van de gegrondheid van het verzoek behoort tot de uitsluitende bevoegdheid van de met het onderzoek belaste instanties zodat in deze fase een samenwerkingsplicht niet aan de orde is (HvJ 22 november 2012, C-277/11, M.M., pt. 64-70). De beoordeling van een verzoek om internationale bescherming moet plaatsvinden op individuele wijze. Overeenkomstig artikel 48/6, § 5 van de Vreemdelingenwet moet, naast de door verzoeker afgelegde verklaringen en overgelegde documenten, ook onder meer rekening worden gehouden met alle relevante informatie in verband met het land van herkomst op het tijdstip waarop een

beslissing inzake het verzoek wordt genomen, met inbegrip van de wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen die gelden in het land van herkomst en de wijze waarop deze worden toegepast. Consistentie, voldoende detaillering en specificiteit alsook voldoende aannemelijkheid vormen indicatoren op basis waarvan de geloofwaardigheid van de verklaringen kan worden beoordeeld, rekening houdend met individuele omstandigheden van de betrokken verzoekers. Twijfels over bepaalde aspecten van een relaas ontslaan de bevoegde overheid niet van de opdracht de vrees voor vervolging of een reëel risico op ernstige schade betreffende die elementen waar geen twijfel over bestaat, te toetsen. Het moet in deze evenwel gaan om die elementen die de nood aan internationale bescherming kunnen rechtvaardigen.

4.1.4. De formele motiveringsplicht, zoals voorzien in de artikelen 2 en 3 van de wet van 29 juli 1991 en artikel 62 van de Vreemdelingenwet, heeft tot doel de betrokkene een zodanig inzicht in de motieven van de beslissing te verschaffen, dat hij in staat is te weten of het zin heeft zich tegen die beslissing te verweren met de middelen die het recht hem verschaft. De Raad stelt vast dat de motieven van de bestreden beslissing op eenvoudige wijze in die beslissing kan gelezen worden zodat verzoekende partij er kennis van heeft kunnen nemen en is kunnen nagaan of het zin heeft de bestreden beslissing aan te vechten met de beroepsmogelijkheden waarover zij in rechte beschikt. Bovendien blijkt uit het verzoekschrift dat verzoekende partij kennis heeft van de motieven van de bestreden beslissing, aangezien zij deze inhoudelijk bekritiseert. Derhalve is aan de voornaamste doelstelling van de uitdrukkelijke motiveringsplicht voldaan. De inhoudelijke kritiek, die verzoekende partij op de motieven uit, houdt in dat verzoekende partij in wezen de schending van de materiële motiveringsplicht aanvoert. De materiële motiveringsplicht, de vereiste van deugdelijke motieven, houdt in dat een administratieve rechtshandeling, *in casu* de beslissing tot niet-ontvankelijkheid van een verzoek om internationale bescherming, op motieven moet steunen waarvan het feitelijk bestaan naar behoren is bewezen en die in rechte ter verantwoording van de beslissingen in aanmerking kunnen genomen worden. Het middel zal dan ook onder meer vanuit dit oogpunt worden onderzocht (RvS 25 juni 2004, nr. 133.153).

4.2. De beoordeling

4.2.1. De bestreden beslissing werd genomen op grond van artikel 57/6, § 3, eerste lid, 3°, van de Vreemdelingenwet. Dit artikel voorziet in de mogelijkheid om een verzoek om internationale bescherming van een vreemdeling niet-ontvankelijk te verklaren wanneer deze reeds internationale bescherming geniet in een andere lidstaat van de Europese Unie. Deze bepaling vormt de omzetting naar Belgisch recht van artikel 33, lid 2, a), van de Procedurerichtlijn.

4.2.2. Uit de stukken van het administratief dossier blijkt dat verzoeker internationale bescherming geniet in een andere lidstaat van de Europese Unie, namelijk Griekenland. Hij verkreeg er de vluchtelingenstatus en werd in het bezit gesteld van Griekse verblijfsdocumenten, waarvan de Griekse verblijfsvergunning (ADET) geldig is tot 10 maart 2027. Dit lijkt in overeenstemming te zijn met de landeninformatie waaruit blijkt dat erkende vluchtelingen in Griekenland een verblijfsrecht krijgen voor drie jaar met mogelijke verlenging ("*Verlag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland*" d.d. september 2024, p. 13; "*Country Report: Greece. Update 2023*", p. 243).

Verzoeker brengt geen elementen aan waaruit blijkt dat hij actueel niet meer over een beschermingsstatus zou beschikken. Hij brengt geen concrete gegevens of verifieerbare elementen bij die aantonen dat er sprake zou zijn van een intrekking of opheffing van de hem verleende status, noch bevat het administratief dossier enige concrete aanwijzing in die zin. De Raad verwijst hierbij naar het vigerende *EU-acquis*, meer bepaald de Kwalificatierichtlijn, waaruit blijkt dat de verleende beschermingsstatus onverkort blijft gelden zolang er een nood is aan bescherming en slechts in uitzonderlijke, limitatief bepaalde omstandigheden kan worden ingetrokken of beëindigd (cf. de artikelen 11, 14, 16 en 19 van de Kwalificatierichtlijn). De bewijslast met betrekking tot de eerder verleende internationale bescherming(ssstatus) in toepassing van artikel 57/6, § 3, eerste lid, 3° berust bij de commissaris-generaal, doch eens hieraan is voldaan, komt het aan de verzoeker die de actualiteit of effectiviteit van deze bescherming ter discussie stelt, persoonlijk toe om aan te tonen dat hij niet (meer) op deze bescherming kan rekenen. Het komt aldus aan verzoeker zelf en niet aan de commissaris-generaal toe om het bewijs te leveren dat hij in Griekenland niet langer internationale bescherming geniet. Verzoeker blijft hier echter in gebreke.

Bijgevolg wordt *in casu* vermoed dat verzoeker geen nood heeft aan internationale bescherming in België, precies omdat hij reeds internationale bescherming geniet in een ander land, met name Griekenland. Om deze reden werd verzoekers beschermingsverzoek niet-ontvankelijk verklaard op grond van artikel 57/6, § 3, eerste lid, 3°, van de Vreemdelingenwet. Deze bepaling vormt de omzetting naar Belgisch recht van het wederzijds vertrouwensbeginsel, vervat in artikel 33, lid 2, a), van de richtlijn 2013/32/EU. Dit wederzijds vertrouwensbeginsel betreft evenwel een weerlegbaar vermoeden.

4.2.3. Het wederzijds vertrouwensbeginsel wordt weerlegd indien de voorzienbare levensomstandigheden van een verzoeker, als persoon die internationale bescherming geniet in een andere EU-lidstaat, hem zouden

blootstellen aan een ernstig risico op onmenselijke of vernederende behandeling in de zin van artikel 4 van het Handvest. De weerlegging vereist, specifiek voor wat betreft de voorzienbare levensomstandigheden, dat er sprake is van een situatie waarin een bijzonder hoge drempel van zwaarwegendheid is bereikt. Deze drempel wordt bereikt wanneer de onverschilligheid van de autoriteiten van een lidstaat tot gevolg zou hebben dat een persoon die volledig afhankelijk is van overheidssteun, buiten zijn wil en zijn persoonlijke keuzes om, terecht komt in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie die hem niet in staat stelt om te voorzien in zijn meest elementaire behoeften zoals eten, zich wassen en beschikken over woonruimte, en negatieve gevolgen zou hebben voor zijn fysieke of mentale gezondheid of hem in een toestand van achterstelling zou brengen die onverenigbaar is met de menselijke waardigheid (HvJ 16 juli 2020, C-517/17, Addis, pt. 50-51 met verwijzing naar HvJ 19 maart 2019, Ibrahim e.a., gevoegde zaken C-297/17, C-318/17, C-319/17 en C-438/17, pt. 90 en 101).

Wanneer er in een lidstaat sprake is van *“tekortkomingen die hetzij structureel of fundamenteel zijn, hetzij bepaalde groepen van personen raken”*, dan vallen deze tekortkomingen bijgevolg enkel onder artikel 4 van het Handvest wanneer zij een bijzonder hoge drempel van zwaarwegendheid bereiken, wat afhangt van alle gegevens de zaak (cf. HvJ 19 maart 2019, gevoegde zaken C-297/17, C-318/17, C-319/17 en C-438/17, Ibrahim e.a., pt. 89).

Het kan voorts niet volledig worden uitgesloten dat een persoon die om internationale bescherming verzoekt kan aantonen dat er sprake is van buitengewone omstandigheden die specifiek hemzelf betreffen en die ertoe kunnen leiden dat hij bij terugzending naar de lidstaat die hem reeds internationale bescherming heeft toegekend, wegens zijn bijzondere kwetsbaarheid, wordt blootgesteld aan een risico op een behandeling die strijdig is met artikel 4 van het Handvest (HvJ 16 juli 2020, C-517/17, Addis, pt. 52 met verwijzing naar HvJ 19 maart 2019, C-163/17, Jawo, pt. 95).

De Raad stipt hierbij verder aan dat, ongeacht de kwaliteit van de opvang en de zorg die aanwezig zijn in de betrokken gastlidstaat, er evenmin kan worden uitgesloten dat de terugkeer van een statushouder met een ernstige mentale of lichamelijke aandoening voor deze statushouder op zich reeds een reëel risico op onmenselijke of vernederende behandeling in de zin van artikel 4 van het Handvest kan inhouden en aldus moet worden onderzocht (zie naar analogie HvJ 16 februari 2017, C.K. e.a. t. Slovenië, C-578/16).

4.2.4. Vooreerst wordt de situatie onderzocht van personen die internationale bescherming genieten in Griekenland en dit op basis van de meest recente en volledige landenrapporten waarover de Raad in de huidige fase van de procedure beschikt.

4.2.5. Wat betreft de algemene situatie voor begunstigden van internationale bescherming in en bij terugkeer naar Griekenland.

4.2.5.1. Het Hof van Justitie heeft reeds herhaaldelijk het belang benadrukt van *“objectieve, betrouwbare, nauwkeurige en naar behoren bijgewerkte gegevens en afgemeten aan het beschermingsniveau van de door het Unierecht gewaarborgde grondrechten”* voor de beoordeling van de vraag of de te verwachten leefomstandigheden die een verzoeker als statushouder in die andere lidstaat zou aantreffen, hem zouden blootstellen aan een ernstig risico op onmenselijke of vernederende behandelingen in de zin van artikel 4 van het Handvest (HvJ 19 maart 2019, gevoegde zaken C-297/17, C-318/17, C-319/17 en C-438/17, Ibrahim e.a., pt. 88-89; beschikkingen van 13 november 2019, Hamed en Omar, C-540/17 en C-541/17, pt. 38).

4.5.2.2. Beide partijen leggen heden verschillende rapporten voor van gespecialiseerde instellingen of organisaties die de actuele situatie van statushouders in Griekenland onderzoeken, zowel wat betreft de inhoud van de in de artikelen 24 tot en met 35 van de richtlijn 2011/95/EU bedoelde rechten en voordelen waarop zij als statushouders aanspraak maken (onder meer m.b.t. werk, huisvesting, sociale voorzieningen en gezondheidszorg), als wat betreft de toegang tot deze rechten en voordelen. Ook de situatie van statushouders bij terugkeer naar Griekenland na verblijf elders buiten het Griekse grondgebied wordt hierin belicht en besproken.

4.5.2.3. Uit de verstrekte informatie blijkt duidelijk dat de situatie van statushouders in Griekenland moeilijk blijft op het vlak van huisvesting, werkgelegenheid en toegang tot de sociale en gezondheidszorgdiensten.

Uit het geheel van de informatie beschikbaar in het rechtsplegingsdossier blijkt dat het beleid van de Griekse autoriteiten erop gericht is van begunstigden van internationale bescherming te verwachten dat zij zelfstandig zijn en voor hun eigen bestaansmiddelen zorgen, terwijl zij belangrijke administratieve en bureaucratische obstakels moeten overwinnen om toegang te krijgen tot bepaalde officiële documenten en zij – zeker wanneer zij terugkeren uit een andere lidstaat en niet (meer) over geldige verblijfsdocumenten beschikken – kunnen worden geconfronteerd met substantiële belemmeringen om hun rechten voor een potentieel lange wachtperiode te kunnen doen gelden. Dit betekent dat het voor statushouders moeilijk kan zijn om zelfstandig

hun rechten te doen gelden en in de meest elementaire behoeften als voedsel, onderdak en stromend water te voorzien.

Griekenland kent een algemeen juridisch en beleidskader, dat gericht is op een algemene integratie in de Griekse samenleving van statushouders. In februari 2022 heeft Griekenland een nationale strategie voor integratie vastgesteld waarin de noodzaak van een alomvattende integratieaanpak wordt erkend. Er bestaan verschillende initiatieven op landelijk, regionaal en lokaal niveau, al dan niet met ondersteuning van IGO's en NGO's, die de algemene integratie van statushouders in de Griekse samenleving trachten te bevorderen. Tekortkomingen in de uitvoering van de bestaande wetgeving vormen evenwel een aanzienlijke belemmering voor een soepele integratie. Deze belemmeringen hebben onder meer betrekking op de afgifte en verlenging van verblijfsvergunningen, formaliteiten voor de afgifte van basisdocumentatie (zoals de gezondheidsverzekering, bankrekeningen, belastinggegevens), erkenning van kwalificaties, toegang tot werk en scholing, toegang tot huisvesting en in het algemeen een gebrek aan huisvesting in Griekenland.

Uit de landeninformatie volgt dat statushouders bepaalde persoonlijke documenten en gegevens nodig hebben die elementair zijn om hun rechten en voordelen als statushouder in Griekenland te doen gelden, zoals deze voortvloeien uit artikelen 24 tot en met 35 van de richtlijn 2011/95/EU en die hen toegang verschaffen tot basisvoorzieningen, zoals toegang tot werk, huisvesting, gezondheidszorg, en sociale voorzieningen.

Het gaat meer bepaald om de afgifte van een Griekse verblijfsvergunning (ADET), die wordt afgeleverd op basis van de internationale beschermingsstatus, een fiscaal registratienummer (AFM) en een sociale zekerheidsnummer (AMKA). Het al dan niet beschikken over deze officiële documenten is aldus belangrijk voor de vraag of statushouders in Griekenland het risico lopen om in een situatie van zeer verregaande materiële deprivatie terecht te komen. Uit de landeninformatie blijkt dat het bezit van een geldige ADET immers een voorwaarde is voor het verkrijgen van een sociale zekerheidsnummer (AMKA), terwijl het bezit van een AFM, al dan niet indirect, een voorwaarde vormt voor, o.a., het openen van een bankrekening, het huren van een woning, toegang tot de arbeidsmarkt of het verkrijgen van een AMKA, en het bezit van een AMKA een voorwaarde uitmaakt om, o.a., toegang te krijgen tot sociale voorzieningen, (gratis) gezondheidszorg en de arbeidsmarkt (*"Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland"*, Nederlandse Ministerie van Buitenlandse Zaken, september 2024, p. 12, 24; *"Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights"*, RSA/PRO ASYL, maart 2025; *"Country Report: Greece. Update 2024"*, AIDA/ECRE, 18 september 2025, p. 264-266). Naast voormelde documenten hebben statushouders in Griekenland ook een reisdocument nodig om een bankrekening te openen of om toegang te hebben tot het platform van het ministerie van Financiën (AADE) en het online belastingplatform 'Taxisnet' (*"Country Report: Greece. Update 2024"*, AIDA/ECRE, 18 september 2025, p. 256-257). Zowel erkende vluchtelingen als subsidiaire beschermden kunnen reisdocumenten van de Griekse overheden verkrijgen (*"Country Report: Greece. Update 2024"*, AIDA/ECRE, 18 september 2025, p. 253-257). Statushouders moeten evenwel belangrijke administratieve en bureaucratische obstakels overwinnen om toegang te krijgen tot voormelde officiële documenten. Het verkrijgen en verlengen van bepaalde documenten blijkt vaak complex te zijn, waarbij administratieve obstakels veel statushouders ervan weerhouden de documenten te verkrijgen die nodig zijn voor de toegang tot fundamentele socio-economische basisrechten zoals toegang tot gezondheidszorg, huisvesting, sociale voorzieningen, de arbeidsmarkt, onderwijs, het openen van een bankrekening en zelfs juridische bijstand (*"Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights"*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 4-6, 20 en 22; *"Country Report: Greece. Update 2024"*, AIDA/ECRE, 18 september 2025, p. 236-239).

4.5.2.4. Eerste afgifte van een ADET

Volgens de zogenaamde ADET-verordening wordt de beslissing tot toekenning van een ADET in principe opgenomen in de beslissing tot toekenning van de internationale beschermingsstatus die door de asielautoriteiten of door de beroepsinstantie wordt afgegeven. In elk geval moet de beslissing tot toekenning van een ADET aan de begunstigde worden meegedeeld op dezelfde dag als de beslissing inzake het verzoek om internationale bescherming. Dit is overeenkomstig een omzendbrief van het Griekse ministerie van Migratie en Asiel. Ondanks deze regel geeft de Griekse asieldienst op dit moment nog steeds ADET-beslissingen als aparte administratieve handelingen af, die ze samen met de beslissing over de goedkeuring van de asielaanvraag aan de betrokken statushouder meedeelt.

Vervolgens moeten statushouders binnen zes maanden per e-mail een afspraak maken met de Griekse politie om de nodige documenten en vingerafdrukken voor de daadwerkelijke fysieke afgifte van een ADET voor te leggen. De Griekse politie tracht de afspraken binnen 10 dagen na de e-mail vast te leggen. Statushouders moeten vervolgens in persoon op hun afspraak verschijnen, met pasfoto's en een plechtige verklaring in het Grieks waaruit hun verblijfplaats blijkt. Het duurt vervolgens 1 tot 2 maanden vooraleer de ADET effectief kan worden afgehaald. Statushouders worden niet persoonlijk verwittigd dat hun ADET

gedrukt is en/of klaar is om te worden opgehaald. Wekelijks verschijnen er online lijsten met de zaaknummers waarvan de ADET-kaarten klaar liggen om te worden afgehaald. Er wordt van statushouders verwacht dat zij deze lijsten dagelijks nakijken (*“Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights”*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 5-17; *“Country Report: Greece. Update 2024”*, AIDA/ECRE, 18 september 2025, p. 236-239).

4.5.2.5. Fiscaal registratienummer (AFM)

Er moet een onderscheid worden gemaakt tussen personen die voor 31 december 2020 een beschermingsverzoek indienden en zij die na 31 december 2020 een beschermingsverzoek hebben ingediend.

Sinds 31 december 2020 wordt automatisch een fiscaal registratienummer (AFM) aangemaakt bij het beschermingsverzoek. Personen die na 31 december 2020 een verzoek om internationale bescherming indienen, krijgen bijgevolg automatisch een AFM-nummer wanneer zij hun kaart als verzoeker om internationale bescherming ontvangen. De instanties die belast zijn met de registratie van hun verzoek vervullen de procedure voor de uitgifte van een AFM online en reiken daarbij een AFM-certificaat uit aan de verzoekers. Een statushouder die na 31 december 2020 een beschermingsverzoek indiende, zou in principe een AFM-nummer moeten hebben. Wanneer internationale bescherming wordt verleend, gaat deze AFM mee over naar de ADET.

Na het verkrijgen van internationale bescherming en een verblijfsvergunning moet een statushouder vervolgens een afspraak maken bij het bevoegde belastingkantoor (DOY) om de gegevens van zijn AFM bij te werken. Dit is evenwel niet mogelijk indien de ADET is verstreken. Personen die automatisch een AFM-nummer hebben gekregen, kunnen geen TAXISnet-codes, die noodzakelijk zijn voor transacties met AADE en andere publieke diensten, aanvragen zonder voorafgaandelijk hun gegevens te hebben geactualiseerd bij het belastingkantoor. Aanvragen voor TAXISnet-codes moeten online gebeuren via het AADE-platform dat enkel beschikbaar is in het Grieks. Na de aanvraag wordt een afspraak gemaakt met het bevoegde belastingkantoor om de TAXISnet-codes te ontvangen.

Personen die voor 31 december 2020 een beschermingsverzoek hebben ingediend, die geen AFM-nummer hebben verkregen en wiens ADET nog geldig is, kunnen een AFM-nummer aanvragen via een videogesprek met een medewerker van de bevoegde autoriteit. Ook kan een AFM-nummer aangevraagd worden door een bezoek van de persoon of een gemachtigde aan het plaatselijke belastingkantoor (DOY) in de woonplaats van de statushouder. Bij de registratie bij dit belastingkantoor wordt om een adresbewijs gevraagd. Dit kan een certificaat van een opvanglocatie zijn, een energierekening of een kopie van een huurcontract op naam van de statushouder. Statushouders die dakloos zijn of geen adresbewijs kunnen overleggen, kunnen geen AFM-nummer verkrijgen. Als gevolg hiervan kunnen zij geen belastingaangifte indienen of een belastingverklaring ontvangen.

Een AFM-nummer wordt automatisch gedeactiveerd eens de ADET vervalft en kan niet worden gebruikt tot de ADET wordt verlengd (*“Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland”*, Nederlandse Ministerie van Buitenlandse Zaken, september 2024, p. 19-20; *“Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights”*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 20-21).

4.5.2.6. Afgifte en activering van een AMKA

Een AMKA, dit is een sociale zekerheidsnummer, is vereist voor, onder meer, de toegang tot sociale voorzieningen, de gezondheidszorg en de arbeidsmarkt. Samen met de afgifte van de verblijfsvergunning is de Griekse asieldienst verplicht om statushouders te informeren dat zij voortaan in aanmerking komen voor een AMKA en dat zij binnen één maand de wettelijk vereiste stappen moeten ondernemen om dit nummer aan te vragen (*“Country Report: Greece. Update 2024”*, AIDA/ECRE, 18 september 2025, p. 236). Om een AMKA te verkrijgen, moet de statushouder de Griekse autoriteiten vragen om zijn voorlopig sociale zekerheidsnummer (toegekend aan verzoekers om internationale bescherming om tijdens de behandeling van hun verzoek toegang te krijgen tot de gezondheidszorg, zgn. PAAYPA) om te zetten in een AMKA, een sociale zekerheidsnummer. Deze omzetting gebeurt binnen een maand na de afgifte van de ADET. De omzetting gebeurt niet automatisch maar moet worden gevraagd. Obstakels en langdurige wachttijden voor het verkrijgen van een ADET kunnen de afgifte van een AMKA beïnvloeden en dus ook de toegang voor statushouders tot het gezondheidszorgsysteem.

Sinds de AMKA-verordening van 23 december 2023 is de afgifte van een AMKA vanaf 1 april 2024 gekoppeld aan de voorwaarde van *“een geldige verblijfstitel in het land met toegang tot de arbeidsmarkt”*. De redenering hierachter is dat mensen die hun ADET niet verlengen geen belang meer hebben bij een AMKA, aangezien zij niet meer in Griekenland verblijven en daarom niet meer onder het Griekse sociale zekerheidsstelsel

vallen. Deze verordening is ingegeven vanuit de gedachte om arbeidsmigratie en sociale zekerheid aan elkaar te koppelen. Een onbedoeld gevolg is dat de AMKA van statushouders bij het aflopen van hun ADET wordt gedeactiveerd, ook indien er een verlengingsaanvraag in behandeling is. De aanvraag voor een AMKA moet in persoon gebeuren voor een zgn. KEP (dienstencentrum voor burgers) of e-EFKA (nationaal fond voor sociale zekerheid). Sinds 22 december 2024 vallen de uitgifte, activering en reactivering van de AMKA evenwel onder de verantwoordelijkheid van het ministerie van Migratie en Asiel.

Sinds 1 april 2024 wordt een AMKA, het sociale zekerheidsnummer, na voorlegging van een geldige ADET, bij een eerste afgifte inactief afgegeven. Om de daarbij horende rechten van o.m. gezondheidszorg en sociale voorzieningen te genieten, moet dit AMKA-nummer vervolgens worden geactiveerd. In tegenstelling tot wat in de wet is bepaald, kunnen statushouders hun AMKA niet onder dezelfde voorwaarden activeren als Griekse burgers. Artikel 6 (5) van de AMKA-verordening bepaalt dat derdelanders hun wettelijk verblijf alsook hun (daadwerkelijk) verblijf in Griekenland moeten aantonen en stipuleert welke stukken daartoe moeten worden voorgelegd. Wettelijk verblijf wordt in beginsel aangetoond door het voorleggen van een geldig paspoort van een derde land of een geldig reisdocument alsook een geldige verblijfstitel voor Griekenland met recht op toegang tot de arbeidsmarkt. Hierbij moet echter worden opgemerkt dat artikel 6 (5) uitdrukkelijk stipuleert dat statushouders zijn vrijgesteld van het voorleggen van een geldig paspoort of reisdocument, zodat het voorleggen van een geldige ADET in beginsel volstaat als bewijs van wettelijk verblijf ("*Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights*", RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 23; nota verwerende partij over de AMKA-wetgeving in Griekenland van 5 januari 2026 en de vertaling van de AMKA-verordening). Een bewijs van (daadwerkelijk) verblijf in Griekenland kan bestaan uit onder meer één van de volgende documenten: een fiscaal woonplaatsattest, eigendomsbewijs, huurovereenkomst, verklaring van gratis concessie of inwoning, verblijfsbewijs in het kader van bepaalde huisvestingsprogramma's, certificaat van verblijf in een studentenaccommodatie,.... Daklozen kunnen dit document vervangen door een certificaat van gebruik van een slaapzaal of een certificaat afgegeven door de gemeentelijke sociale dienst of het gemeenschapscentrum. Gedetineerden moeten een certificaat van detentie overleggen. Daarnaast moeten statushouders ook een bewijs van werk voorleggen, zoals een certificaat van aanwerving van een werkgever (een "*employment hiring certificate from an employer*" in de Engelse vertaling van de reeds geciteerde AMKA-verordening; in het "*Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland*" van september 2024 worden ook de termen "*intentieverklaring van een werkgever*" en "*werkgeversverklaring*" gebruikt), een arbeidsovereenkomst die is *geüpload* in het informatiesysteem van het ministerie van Werkgelegenheid (ERGANI), een verklaring van de bevoegde belastingdienst dat men als zelfstandige is begonnen of een bewijs van studie.

Met deze laatste voorwaarde behandelt de Griekse wet statushouders anders dan Griekse en Unieburgers, voor wie de bovenstaande vereisten alternatief en niet cumulatief gelden.

De eis dat alle statushouders een certificaat van aanwerving van een werkgever of een in ERGANI *geüpload* arbeidscontract of een verklaring van zelfstandig ondernemerschap van de bevoegde belastingdienst moeten indienen voor de activering van de AMKA, heeft tot gevolg dat statushouders die nog niet legaal werken of vanwege hun gezondheidstoestand niet kunnen werken, automatisch worden uitgesloten van toegang tot openbare gezondheidszorg en sociale voorzieningen.

De Griekse ombudsman en de Europese Commissie hebben hierover reeds hun bezorgdheden geuit. Het Griekse ministerie van Migratie en Asiel heeft toegegeven dat een wetswijziging nodig is, die tot nu toe niet is doorgevoerd. Ten slotte zorgt de eis van een 'geldige' verblijfsvergunning (ADET) voor een actieve AMKA voor ernstige problemen in de praktijk, omdat de AMKA automatisch wordt gedeactiveerd op de dag nadat de verblijfsvergunning is verlopen, als deze niet is verlengd of als de internationale of tijdelijke beschermingsstatus is ingetrokken. Dit betekent dat de eventuele lange wachttijden voor de verlenging van de ADET (zie *infra*) onvermijdelijk invloed hebben op de activeringsstatus van de AMKA.

Daarnaast volgt uit artikel 7, lid 1, c) van de AMKA-verordening dat de AMKA eveneens wordt gedeactiveerd wanneer er niet langer sprake is van een actueel verblijf in Griekenland. Een AMKA wordt volgens artikel 8 van de AMKA-verordening gereactiveerd als aan de voorwaarden van artikelen 5 en 6 van de verordening is voldaan ("*Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights*", RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 22-24; "*Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland*", Nederlandse Ministerie van Buitenlandse Zaken, september 2024, p. 20-22; *Country Report: Greece. Update 2024*, AIDA/ECRE, september 2025, p. 202, 266-267; nota verwerende partij over de AMKA-wetgeving in Griekenland van 5 januari 2026 en de vertaling naar het Engels van de AMKA-verordening).

4.5.2.7. Afgifte van reisdocumenten

Het verkrijgen van een reisdocument in Griekenland voor statushouders gebeurt niet automatisch. Dit document kost 84 euro voor volwassenen en 73 euro voor kinderen. Om het te verkrijgen, moeten

statushouders bij het bevoegde paspoortbureau van de Griekse politie een afspraak maken om een aanvraag in te dienen. Zij moeten daarvoor alle vereiste documenten (inclusief het betalingsbewijs via een Grieks online platform) voorleggen, zoals hun geldige ADET, het elektronische betalingsbewijs, en pasfoto's voorleggen. Personen die subsidiaire bescherming genieten, moeten ook een verklaring van hun diplomatieke dienst overleggen waarin wordt bevestigd dat zij geen nationaal paspoort kunnen verkrijgen. Deze stap brengt extra kosten met zich mee. Om te weten of het reisdocument klaar is, moet een lijst worden geraadpleegd die regelmatig online wordt gepubliceerd. Een reisdocument kan alleen persoonlijk worden afgehaald bij het regionaal asielkantoor (RAO) in Athene, Thessaloniki of Kreta (*"Country Report: Greece. Update 2024"*, AIDA/ECRE, september 2025, p. 253-257; *"Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights"*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 18-19; Refugee.info Greece, *Travel Documents Greece*).

4.5.2.8. Huisvesting

Van statushouders in Griekenland wordt verwacht dat zij het opvangcentrum waar zij verbleven 30 dagen na het verkrijgen van hun status verlaten en dat zij daarna zelf op zoek gaan naar huisvesting (rapport *"Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights"*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 3).

Het zogenaamde HELIOS-project (*Hellenic Integration Support for Beneficiaries of International Protection*) was in de periode van juli 2019 tot juli 2022 het voornaamste officiële integratieprogramma in Griekenland voor statushouders. Het HELIOS-project werd geïmplementeerd door de Internationale Organisatie voor Migratie (IOM) met de steun van de EU ten bedrage van 60 miljoen euro en de bijstand van verschillende NGO's en lokale besturen. Sinds 1 januari 2022 werden het beheer en de financiering van het HELIOS-project overgenomen door het Griekse ministerie van Migratie en Asiel. Dit is tot op heden het belangrijkste integratieproject in Griekenland geweest. Via dit project hebben 47 753 begunstigden van internationale bescherming welkomstcursussen, scholing en ondersteuning bij het vinden van werk gekregen. Het project verleende ook huisvestingssteun en organiseerde activiteiten die mensen hielpen aansluiting te vinden en een bijdrage te leveren aan hun nieuwe gemeenschap. Vanaf de start van het project tot 31 oktober 2024 hebben 10 816 huishoudens actieve ondersteuning in de vorm van huursubsidie ontvangen. Het HELIOS-project liep officieel af op 30 november 2024 en was reeds gestopt met het ontvangen van nieuwe inschrijvingen en het verlenen van de meeste essentiële diensten sinds 1 september 2024.

Het werd vanaf januari 2025 vervangen door het HELIOS+-project, gefinancierd door het Europees Sociaal Fonds (ESF+), om de voortzetting van dit integratieprogramma op lange termijn te waarborgen. Daarnaast werd er ook een Helios Junior programma opgestart. HELIOS+ en Helios Junior zijn twee integratieprogramma's van de IOM, gericht op begunstigden van internationale of tijdelijke bescherming in Griekenland. Beide programma's zijn mee ontworpen door het Griekse ministerie van Migratie en Asiel. De IOM coördineert de programma's en Griekse NGO's of Griekse afdelingen van internationale NGO's voeren deze in heel het land uit. Het aantal begunstigden, het budget en de looptijd van HELIOS+ liggen per regio vast in toekenningsbesluiten van de nationale overheid. Deze aspecten variëren van regio tot regio. HELIOS+ loopt van 1 januari 2025 tot ten laatste 30 juni 2027. Ook Helios Junior heeft een vastgelegd aantal begunstigden en loopt tot mei 2027. De IOM bepaalt de toelatingscriteria. Dit project sluit volgens de IOM volledig aan bij de Nationale Strategie voor Integratie van de Griekse overheid, maar met een specifieke focus op het verbeteren van de inzetbaarheid op de arbeidsmarkt.

HELIOS+ verstrekt een of meerdere integratiediensten aan begunstigden van internationale of tijdelijke bescherming, met focus op vijf domeinen:

- loopbaanbegeleiding en aansluiting op de arbeidsmarkt via training en contact met werkgevers;
- individuele ondersteuning inzake toegang tot sociale en openbare diensten;
- integratiecursussen met taalonderwijs Grieks en de cursus *"the European way of life"*, en vorming in sociale vaardigheden;
- huisvestingsondersteuning voor zelfstandig wonen: met huursubsidies voor maximaal twaalf maanden en een eenmalige bijdrage in de installatiekosten (bijdrage zelfstandig leven), en hulp bij het zoeken van een verblijf;
- gemeenschapsgerichte activiteiten die sociale cohesie en culturele uitwisseling stimuleren.

Statushouders die een huursubsidie ontvangen, moeten verplicht deelnemen aan de vormingen in de volgende drie domeinen: de individuele loopbaanbegeleiding, de individuele ondersteuning bij sociale en openbare diensten en alle integratiecursussen. Zij ontvangen een bijdrage voor zelfstandig leven en een huursubsidiebedrag volgens de grootte van hun huishouden. Statushouders die verhuizen naar een aangewezen gebied buiten de grote steden, krijgen vier extra maandelijks huurtoelagen als aanmoediging.

Op het online platform www.heliospiti.com is betaalbare huisvesting beschikbaar, specifiek bedoeld voor HELIOS+. Het IOM-project *Providing Assistance for Transitioning Housing Solutions* (PATHS) voorziet een uitbreiding van dit platform, niet alleen in Griekenland maar ook in België en Frankrijk. PATHS wordt gefinancierd door ESF+ en loopt van 1 november 2024 tot 31 oktober 2027. Sommige woningen zijn gekoppeld aan speciale ondersteuningsprogramma's zoals HELIOS+, maar PATHS richt zich in wezen op huisvesting voor alle begunstigden van internationale of tijdelijke bescherming.

Het HELIOS+-programma richt zich op twaalf van de dertien regio's van het land. Volgens de *factsheet* van de IOM zijn er per 31 juli 2025 acht HELIOS+-centra verdeeld over zes regio's. Er zijn twee centra in Centraal-Macedonië en Kreta en telkens één centrum in Attica, Peloponnesos, Thracië en West-Griekenland. Deze centra zullen de bestaande Integratiecentra voor Migranten (*Kéntro Ensomátosis Metanastón*, KEM) aanvullen en samenwerken met lokale diensten. De IOM zegt te focussen op regio's en gemeenten waar nog geen integratiecentra bestaan. De bestaande KEM's geven aan migranten informatie, vorming, advies en ondersteuning bij integratie, juridische kwesties, sociale diensten en toegang tot de arbeidsmarkt. Ze werken samen met lokale instanties en verwijzen door naar gespecialiseerde diensten. Het personeel bestaat uit onder andere een intercultureel bemiddelaar, een maatschappelijk werker, een migratiejurist en een psycholoog. De website van het ministerie van Migratie en Asiel vermeldt tien KEM's in zes regio's.

Kandidaten voor het Helios+-programma moeten volgens de procedure voldoen aan de drie volgende criteria:

(i) wettelijke status: ze moeten officieel een besluit hebben gekregen van de Griekse asieldienst waarin internationale bescherming is toegekend (vluchtelingenstatus of subsidiaire bescherming), of ze moeten begunstigden zijn van tijdelijke bescherming in Griekenland op basis van het Uitvoeringsbesluit (EU) 2022/382 van de Raad van de Europese Unie, of ze moeten via gezinsherenigingsprocedures met een vluchteling naar Griekenland zijn overgeplaatst volgens de relevante wetgeving, of ze moeten een verblijfsvergunning van gelijke duur hebben als gezinsleden van een begunstigde van internationale bescherming volgens de relevante wetgeving;

(ii) arbeidsstatus: aanvragers moeten op het moment van registratie bij HELIOS+ werkloos zijn, met een geldige werkloosheidskaart van de openbare dienst voor arbeidsvoorziening (*Dimosia Ypiresia Apaschollisis*, DYPA);

(iii) registratietermijn: begunstigden moeten zich binnen een termijn van maximaal 24 maanden registreren vanaf het moment dat zij een bepaalde juridische status hebben gekregen. Iemand die meer dan 24 maanden geleden een van deze beslissingen heeft ontvangen, komt bijgevolg niet in aanmerking. De exacte registratietermijn kan afhankelijk van de regio ook minder dan 24 maanden zijn, want de looptijd van HELIOS+ verschilt van regio tot regio. Verder moeten begunstigden zich uiterlijk zes maanden vóór de einddatum van het betreffende regionale project inschrijven.

Deelname aan HELIOS+ is mogelijk voor een periode van maximaal 18 maanden. De procedure staat in het Arabisch, Frans, Grieks en Oekraïens op de website van IOM. De online brochure over HELIOS+ is beschikbaar in zeven talen: het Arabisch, Engels, Farsi/Dari, Frans, Grieks, Oekraïens en Somali. IOM heeft ook een Facebookpagina over HELIOS+. Verder is er een HELIOS+ Helpline via Telegram. De selectie van de deelnemers gebeurt volgens IOM uitsluitend op basis van twee criteria: of iemand voldoet aan de voorwaarden (geschiktheid) en de volgorde van aanmelding. Als het aantal plaatsen in een regio al bezet is, komt men op een wachtlijst ("*finalist*"). Eerdere inschrijvingen blijven geldig. De website en brochures van de IOM maken geen melding van voorrangsgroepen.

Er is een bezorgdheid dat het nieuwe HELIOS+-project lijkt te zijn ontworpen op een kleinere schaal die niet beantwoordt aan de werkelijke behoeften van de vluchtelingenpopulatie in Griekenland ("*COI Focus Griekenland: Helios+ en Helios Junior*", 17 september 2025, Cedoca, p. 2-12; "*Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights*", RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 29-30; "*Communication on the status of migration management in mainland Greece*", Europese Commissie, 4 april 2025, p. 12-13).-

Het risico voor statushouders in Griekenland om, na de periode van 30 dagen waarin zij hun opvangplaats moeten verlaten na het verkrijgen van internationale bescherming, in een situatie van dakloosheid terecht te komen, is zeer groot. Het is immers zeer moeilijk om binnen die periode van 30 dagen de nodige documenten en middelen te verkrijgen om hun integratie te starten en huisvesting te verkrijgen.

Voor het verkrijgen van een huisvestingstoelage is een verblijf van minstens 5 jaar in Griekenland vereist waardoor statushouders vaak niet aan deze voorwaarde voldoen. Zelfs statushouders die het HELIOS-programma hebben doorlopen, dreigen opnieuw dakloos te worden nadat hun huurtoeslag is geëindigd, gelet op obstakels van discriminatie en gebrek aan betaalbare huisvesting. Bovendien ontvangen statushouders bij terugkeer naar Griekenland geen informatie over de nodige procedures om hun rechten aldaar als statushouder te doen gelden.

Statushouders kunnen toegang krijgen tot tijdelijke opvangcentra voor daklozen. De toegang tot deze opvangcentra kan voor statushouders door tal van factoren in de praktijk echter beperkt zijn, bijvoorbeeld omdat sommige centra alleen mensen accepteren die Grieks of Engels spreken, omdat naast geldige documenten zoals een verblijfsvergunning, AFM en AMKA, medische onderzoeken op huidziekten, röntgenfoto's van de borstkas en een psychiatrische evaluatie een vereiste zijn voor toegang tot alle opvangcentra en omdat deze centra hun volledige capaciteit al bijna hebben bereikt (*"Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights"*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 29-33; *"Country Report: Greece. Update 2024"*, AIDA/ECRE, september 2025, p. 257-261).

De Raad merkt op dat er weinig studies beschikbaar zijn over dakloosheid bij statushouders in Griekenland.

4.5.2.9. Arbeidsmarkt

Wat de toegang tot de arbeidsmarkt betreft, voorziet de Griekse wet in een volledige en automatische toegang tot werk voor statushouders onder dezelfde voorwaarden als de nationale onderdanen, zonder de verplichting om een werkvergunning te verkrijgen.

In de praktijk moeten statushouders beschikken over een geldige ADET, een geldig AFM-nummer en een geldig AMKA-nummer.

Enkel in het RSA/PRO ASYL-rapport wordt gesteld dat tevens een actieve AMKA nodig is. Om deze reden betoogt RSA/PRO ASYL dat de Griekse wetgeving een cirkelredenering hanteert waarbij toegang tot basisrechten als minimumvoorwaarde voor integratie in de gastsamenleving en de zoektocht naar werk in feite afhankelijk is van reeds verzekerd werk (*"Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights"*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 24 en 34).

Geen enkele andere bron bevestigt evenwel dat een actieve AMKA nodig is om toegang te krijgen tot de arbeidsmarkt. In het AIDA-rapport van september 2025 wordt hierover geen melding gemaakt (*"Country Report: Greece. Update 2024"*, AIDA/ECRE, september 2025, p. 261-262). Het verslag *"Feitenonderzoek"* stelt dan weer dat statushouders in de praktijk naast een ADET in het bezit dienen te zijn van een AMKA-nummer voor de afdracht van sociale lasten en een AFM om legaal arbeid in loondienst te verrichten (*"Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland"*, Nederlandse Ministerie van Buitenlandse Zaken, september 2024, p. 38).

In zijn antwoord per e-mail van 22 december 2025 op een vraag tot verduidelijking vanwege de commissaris-generaal, stelt het hoofd van de Griekse asielandministratie, de heer M.K., dat statushouders met een geldige ADET het recht hebben om te werken onder dezelfde voorwaarden als Griekse onderdanen, mits zij in het bezit zijn van een AMKA-nummer. Volgens hem vereist de betrokken wetgeving niet dat de AMKA geactiveerd moet zijn (nota verwerende partij over de AMKA-wetgeving in Griekenland van 5 januari 2026).

Gelet op het geheel van de bronnen die voorliggen kan in de huidige stand van zaken worden besloten dat een actieve AMKA geen voorwaarde is om in Griekenland legaal te kunnen werken. Een AMKA-nummer volstaat.

Verder moet rekening worden gehouden met hoge werkloosheidscijfers en extra obstakels als gevolg van de concurrentie met Griekssprekende werknemers, waarbij onderdanen van derde landen oververtegenwoordigd zijn in de werkloosheidsstatistiek. Veel statushouders zijn werkzaam in de informele economie, waardoor zij geen toegang hebben tot de sociale zekerheid, kwetsbaarder zijn en in bepaalde gevallen aan boetes worden blootgesteld (*"Country Report: Greece. Update 2024"*, AIDA/ECRE, september 2025, p. 261-262).

In de mededeling van de Commissie, waarnaar in de bestreden beslissing wordt verwezen, kan nog worden gelezen:

"De capaciteit van het Griekse directoraat voor maatschappelijke integratie is versterkt door middel van het instrument voor technische ondersteuning van de Commissie, in het bijzonder met betrekking tot het ontwerp, de ontwikkeling en de invoering van hervormingen op het gebied van integratie. Bovendien is het ministerie van Migratie en Asiel bezig met het ontwerp van een onlineplatform voor sociale inclusie om de toegang van derdelanders tot de Griekse arbeidsmarkt te vergemakkelijken. Dit is een aanvulling op andere initiatieven om de integratie van begunstigden van internationale bescherming op de arbeidsmarkt te bevorderen.

Ook een project dat steunt op de herstel- en veerkrachtfaciliteit en sinds de tweede helft van 2022 wordt uitgevoerd, bereidt vluchtelingen voor op toetreding tot de arbeidsmarkt en bevordert samenwerking met bedrijven en andere belanghebbenden. Andere integratie-initiatieven zijn onder meer speciale banenbeurzen voor lokale werkgevers en begunstigden van internationale bescherming in de opvang- en identificatiecentra

(georganiseerd in samenwerking met de UNHCR en de IOM) en het opzetten van centrale contactpunten om derdelanders informatie te verschaffen en gespecialiseerde diensten te bieden (door ESF+ gefinancierde centra voor integratie van migranten). Deze initiatieven leiden tot samenwerkingen en netwerken die begunstigen helpen contact te leggen met diensten en programma's voor maatschappelijke integratie en geven uitvoering aan activiteiten in het kader van maatschappelijke integratie die de sociale cohesie bevorderen.

Het ministerie van Migratie en Asiel heeft meer initiatieven op dit gebied aangekondigd, zoals de integratiebureaus in opvangfaciliteiten en speciale projecten uit hoofde van het Zwitsers-Griekse samenwerkingsprogramma 2023-2026. Bovendien werken de autoriteiten aan aanvullende integratiemaatregelen, met financiering die in de programmeringsperiode 2021-2027 beschikbaar is via het Europees Sociaal Fonds+.

De UNHCR is actief betrokken bij gerichte activiteiten om de integratie van vluchtelingen te bevorderen, met behulp van proefprojecten zoals een project in het kader van autorijden en verkeersveiligheid, taalcursussen voor volwassen vluchtelingen op de eilanden en hulp aan personen met een handicap bij het verkrijgen van toegang tot sociale voorzieningen. Het door de UNHCR beheerde ADAMA-centrum is een plek waar begunstigen praktische hulp, advies en bijstand kunnen krijgen bij het vinden van hun weg op de Griekse arbeidsmarkt. Daarnaast zijn er verschillende initiatieven op lokaal niveau, zoals de raden voor integratie van migranten en vluchtelingen, die verschillende gemeenten in het leven hebben geroepen om activiteiten te ontplooiën die burgerparticipatie mogelijk maken. Verschillende steden hebben het netwerk van steden voor integratie opgezet, dat informatie over goede praktijken voor de integratie van migranten en vluchtelingen plant, organiseert, invoert en uitwisselt. De gemeente Athene heeft het Atheens coördinatiecentrum voor migranten- en vluchtelingenkwesties opgericht om de samenwerking tussen de stad Athene en het maatschappelijk middenveld, internationale organisaties en de centrale overheid te vergemakkelijken” (“Communication on the status of migration management in mainland Greece”, Europese Commissie, 4 april 2025, p. 14-15).

4.5.2.10. Sociale voorzieningen

Wat de toegang tot sociale voorzieningen betreft, genieten statushouders toegang tot sociale voorzieningen zonder dat er onderscheid wordt gemaakt tussen vluchtelingen en personen die subsidiaire bescherming genieten. Een belangrijke ontwikkeling in 2024 was de belemmering van de toegang tot alle sociale uitkeringen, aangezien de activering van de AMKA, die voor het verkrijgen van deze uitkeringen vereist is, afhankelijk is van het bestaan van een geldig arbeidscontract, een certificaat van aanwerving van een werkgever (intentieverklaring of werkgeversverklaring) of zelfstandig ondernemerschap. Statushouders die vanwege hun gezondheidstoestand niet kunnen werken, worden uitgesloten van toegang tot sociale voorzieningen, wat in strijd is met artikel 29 van de Griekse Asielwet, aangezien het bezit van een actief AMKA-nummer noodzakelijk is voor toegang tot sociale uitkeringen van de Organisatie voor Welzijnsuitkeringen en Sociale Solidariteit. Daarnaast zouden statushouders dezelfde rechten moeten genieten en de nodige sociale voorzieningen krijgen volgens de voorwaarden die gelden voor Griekse onderdanen, zonder discriminatie.

Uit de informatie blijkt dat de voorwaarden met betrekking tot de verblijfsduur waarvan de toekenning van talrijke sociale tegemoetkomingen afhankelijk is, geen rekening houden met de bijzondere situatie van begunstigen van internationale bescherming. Dit heeft een verschil in behandeling tot gevolg tussen begunstigen van internationale bescherming en Griekse onderdanen, waarbij statushouders *de facto* worden uitgesloten van verschillende vormen van sociale bijstand. Om in aanmerking te komen voor sociale uitkeringen in Griekenland, moet een statushouder minstens vijf jaar legaal en permanent in Griekenland hebben gewoond, maar afhankelijk van de sociale uitkering kan deze vereiste worden uitgebreid tot meer dan tien jaar permanent legaal verblijf. Dit is onder meer het geval voor de huisvestingstoelage (waarvoor een legaal en duurzaam verblijf van vijf jaar in Griekenland is vereist), de geboortetoelage (toegankelijk voor alle moeders die twaalf jaar lang ononderbroken legaal op Grieks grondgebied verblijven), de maandelijkse kinderbijslag (toegankelijk voor wie vijf jaar permanent en ononderbroken in Griekenland verblijft), invaliditeitsuitkeringen (die een onderzoek door een accreditatie-centrum vereisen waaruit blijkt dat wie om betaling van deze uitkeringen verzoekt voor ten minste 67% arbeidsongeschikt is), evenals uitkeringen voor niet-verzekerde gepensioneerden (toegankelijk voor wie vijftien jaar lang permanent en ononderbroken in Griekenland verblijft). Deze *de facto* uitsluiting van statushouders van de toegang tot bepaalde sociale uitkeringen is het gevolg van een politieke keuze van de Griekse autoriteiten die, gezien de strekking van de informatie over deze kwestie, niet lijkt te zullen veranderen.

De Europese Commissie heeft bijgevolg in januari 2023 een aanmaningsbrief aan Griekenland gestuurd (INFR(2022)2044) wegens niet-omzetting van alle bepalingen uit de richtlijn 2011/95/EU. De Europese Commissie is hiermee een inbreukprocedure gestart tegen Griekenland, mede wegens verschillende obstakels die statushouders ervaren in hun toegang tot de sociale voorzieningen, zoals bepaald in artikel 29 van de richtlijn 2011/95/EU (*Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights*,”

RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 22-27; “Country Report: Greece. Update 2024”, AIDA/ECRE, september 2025, p. 202 en p. 264-265). Het vereiste van een arbeids- en verblijfsverleden in Griekenland om aanspraak te kunnen maken op sociale voorzieningen behelst volgens de inbreukprocedure mogelijk een ongerechtvaardigd onderscheid tussen statushouders en Griekse staatsburgers of inwoners van Griekenland (“Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland”, Nederlandse Ministerie van Buitenlandse Zaken, september 2024, p. 23). Na beoordeling van het Griekse antwoord is de Commissie van mening dat Griekenland zijn verplichtingen uit hoofde van de richtlijn 2011/95/EU niet is nagekomen en heeft zij daarom besloten om in mei 2025 een met redenen omkleed advies uit te brengen wegens niet-naleving van bepaalde bepalingen uit deze richtlijn. De Commissie stelt daarbij dat een volledige naleving van de richtlijn 2011/95/EU essentieel is voor het goed functioneren van het gemeenschappelijk Europees asielstelsel. Het hoofddoel van deze richtlijn is enerzijds te verzekeren dat de lidstaten gemeenschappelijke criteria toepassen voor de identificatie van personen die werkelijk bescherming behoeven en anderzijds ervoor te zorgen dat deze personen in alle lidstaten over bepaalde minimumvoordelen kunnen beschikken. Na het uitsturen van dit met redenen omkleed advies, heeft Griekenland twee maanden tijd om te reageren en de nodige maatregelen te nemen. Niet-naleving hiervan kan de Commissie ertoe doen besluiten de zaak aan het Hof van Justitie voor te leggen. Aldus blijkt dat meer dan drie jaar na de aanmaningsbrief van de Europese Commissie, Griekenland nog steeds geen stappen heeft ondernomen om aan de Unierechtelijke normen te voldoen (“Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights”, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 22-27; “Country Report: Greece. Update 2024”, AIDA/ECRE, september 2025, p. 202 en p. 264-265). Tot op heden ligt geen informatie voor met betrekking tot het eventuele inleiden van een zaak bij het Hof van Justitie. Minstens blijkt dat meer dan drie jaar na de aanmaningsbrief van de Europese Commissie Griekenland in mei 2025 nog steeds geen stappen heeft ondernomen om aan de EU-normen te voldoen.

Er bestaat geen specifieke uitkering voor statushouders om hun toegang tot het socialezekerheidsstelsel te garanderen. De financiële tegemoetkoming die verzoekers om internationale bescherming ontvangen en die wordt beschouwd als onderdeel van de materiële hulp die hen in die hoedanigheid is toegekend (zgn. ‘cash assistance’), wordt automatisch niet meer uitbetaald maar direct stopgezet van zodra de bank op de hoogte wordt gesteld van de beslissing om de verzoeker een internationale beschermingsstatus te verlenen, zelfs wanneer deze beslissing nog niet aan deze verzoeker werd meegedeeld (“Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights”, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 25).

Het gegarandeerde minimuminkomen (een toelage van 216 euro per huishouden met een aanvulling voor elke extra volwassene (108 euro) of kind (54 euro) is formeel toegankelijk voor statushouders. Er zijn echter meerdere cumulatieve voorwaarden waaraan moet worden voldaan. Daardoor worden in de praktijk veel statushouders uitgesloten, zoals individuen of gezinnen die door gebrek aan financiële middelen gedwongen worden om in te trekken bij personen of huishoudens die boven de armoedegrens leven, daklozen die geen dakloosheidsattest kunnen voorleggen of mensen die in kraakpanden of in informele vluchtelingenkampen wonen of die informeel naar kennissen verhuizen om te voorkomen dat ze op straat moeten leven. Op dezelfde manier geven de bevoegde Griekse autoriteiten (die geen tolkdiensten hebben en daarom niet kunnen communiceren met mensen die geen Grieks of Engels spreken) alleen dakloosheidsbewijzen uit aan mensen die formeel aantonen dat ze voldoen aan andere voorwaarden voor toegang tot sociale rechten – waaronder het bezit van verblijfsdocumenten – zodat in de praktijk veel daklozen geen toegang hebben tot het gegarandeerde minimuminkomen. Ook mensen die subsidies ontvangen in het kader van het HELIOS-woonbijstandsprogramma worden uitgesloten van dit minimuminkomen. Om een gegarandeerd minimuminkomen aan te vragen, moeten statushouders in het bezit zijn van een geldige ADET, AFM, TAXISnet-codes, een belastingverklaring en een AMKA, alsook een bankrekening hebben (“Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights”, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 27-28; “Country Report: Greece. Update 2025”, AIDA/ECRE, september 2025, p. 265).

4.5.2.11 Gezondheidszorg

Iedere statushouder in Griekenland heeft recht op gratis toegang tot primaire, secundaire en tertiaire gezondheidszorg onder dezelfde voorwaarden als Griekse onderdanen.

Wet 4368/2016 voorziet in het recht op gratis toegang tot de gezondheidszorg voor statushouders. De gezondheidszorg bestaat uit toegang tot publieke gezondheidszorg (openbare ziekenhuizen, openbare medische centra, gezondheidscentra, gemeentelijke klinieken) en sluit dus toegang tot private zorgaanbieders uit.

Artikel 33 van wet 4368/2016 garandeert gratis gezondheidszorg voor niet-verzekerde personen en kwetsbare groepen, wat betekent dat de Griekse overheid voorziet in de dekking van de medische kosten. De begunstigen die beroep kunnen doen op deze gratis gezondheidszorg worden nader omschreven in artikel 33, lid 2. Uit artikel 33, lid 2 onder c), punt ix) volgt dat hieronder vallen “personen die internationale

bescherming genieten (erkende vluchtelingen en personen die subsidiaire bescherming genieten) en staatlozen en hun familieleden (echtgenoten en minderjarige of ten laste komende kinderen), die een geldige verblijfsvergunning hebben of wachten op een beslissing over een aanvraag tot verlenging van de internationale beschermingsstatus of een administratief of gerechtelijk beroep tegen een beslissing tot afwijzing van het verzoek tot verlenging, of op elk moment waarop het recht op administratief of gerechtelijk beroep bestaat” (vrije vertaling, zie nota verwerende partij over de AMKA-wetgeving in Griekenland van 5 januari 2026, met Franstalige vertaling van artikel 33 van de wet 4368/2016: “ix) les bénéficiaires d'une protection internationale (réfugiés reconnus et bénéficiaires d'une protection subsidiaire) et les apatrides et les membres de leur famille (conjoint et enfants mineurs ou à charge) qu'ils soient titulaires d'un permis de séjour en cours de validité ou qu'une décision soit en attente concernant une demande de renouvellement du statut de protection internationale ou un recours administratif ou judiciaire contre une décision de rejet de la demande de renouvellement ou à tout moment où le droit à un recours administratif ou contentieux existe”).

Artikel 33, lid 3 stipuleert dat de begunstigen in het bezit moeten zijn van een AMKA-nummer. Bijgevolg hebben administratieve belemmeringen met betrekking tot de afgifte van een AMKA directe gevolgen voor de toegang voor statushouders tot gratis openbare gezondheidszorg in Griekenland (“Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights” van RSA/PRO ASYL van maart 2025, p. 35). Een statushouder zonder AMKA-nummer valt aldus niet onder artikel 33 van wet 4368/2016.

In een omzendbrief van 3 november 2025 wordt gesteld dat als gevolg van de hervorming van de AMKA-verordening, de begunstigen onder artikel 33, lid 2, onder c) van wet 4368/2016 geen actieve AMKA moeten voorleggen om toegang te krijgen tot ziekenhuiszorg en medisch-farmaceutische zorg in openbare gezondheidsinstellingen, op voorwaarde dat, al naar gelang het geval, de volgende bewijsstukken worden overgelegd:

“(…)

ix) Personen die internationale bescherming genieten (erkende vluchtelingen en personen die subsidiaire bescherming genieten) en staatlozen en hun familieleden (echtgenoten en minderjarige of ten laste komende kinderen), ongeacht of zij in het bezit zijn van een geldige verblijfsvergunning of dat er een beslissing in behandeling is betreffende een verzoek tot verlenging van de internationale beschermingsstatus of een administratief of gerechtelijk beroep tegen een beslissing tot afwijzing van het verzoek tot verlenging of op elk moment waarop het recht op administratief of gerechtelijk beroep bestaat: een schriftelijke verklaring van de beslissing tot uitstel van verwijdering overeenkomstig de bepalingen van lid 4 van artikel 24 van wet nr. 3907/2011 (A 7)”

(vrije vertaling, zie nota verwerende partij over de AMKA-wetgeving in Griekenland van 5 januari 2026, met Franstalige vertaling van deze omzendbrief: “ix) Les bénéficiaires d'une protection internationale (réfugiés reconnus et bénéficiaires d'une protection subsidiaire) et les apatrides et les membres de leur famille (conjoint et enfants mineurs ou à charge) qu'ils soient titulaires d'un permis de séjour en cours de validité ou qu'une décision soit en attente concernant une demande de renouvellement du statut de protection internationale ou un recours administratif ou judiciaire contre une décision de rejet de la demande de renouvellement ou à tout moment où le droit à un recours administratif ou judiciaire existe: Une attestation écrite de décision de report d'éloignement en application des dispositions du parag. 4 de l'article 24 de la loi n° 3907/2011”).

In haar nota van 5 januari 2026 over de AMKA-wetgeving betoogt de verwerende partij als volgt:

“Wat de omzendbrief toevoegt, is dat bij gebrek aan een actieve A.M.K.A., voor begunstigen van internationale bescherming (punt ix van de wetgeving) toegang tot gezondheidszorg mogelijk is op vertoon van:

- (a) Een geldige ADET; OF

- (b) Een attest van aanvraag tot verlenging van de status; OF

- (c) een administratief of gerechtelijk beroep tegen een beslissing tot afwijzing van het verzoek tot verlenging of op elk moment waarop het recht op administratief of gerechtelijk beroep bestaat: een schriftelijke verklaring van het besluit tot uitstel van verwijdering overeenkomstig de bepalingen van lid 4 van artikel 24 van wet nr. 3907/2011 (A 7).

Deze bijkomende duiding in de wetgeving van november 2025, bevestigt de conclusies van het CGVS dat een begunstigde van internationale bescherming in Griekenland toegang heeft tot publieke gezondheidszorg, ook indien deze persoon niet in het bezit is van een actieve A.M.K.A. Deze wetgeving stelt namelijk expliciet dat voor specifieke categorieën van personen het bezit van een actieve A.M.K.A.- vergunning niet vereist is voor het verlenen van verpleegkundige en medisch farmaceutische zorg in openbare gezondheidsinstellingen.

De begunstigde van internationale bescherming dient aan te tonen dat hij in het bezit is van een (a) geldige ADET, of (b) een attest dat aantoont dat de verzoeker een verlening van zijn ADET heeft aangevraagd. Het

AIDA rapport van september 2025 (https://asylumineurope.org/wp-content/uploads/2025/09/AIDA_GR_2024-update.pdf, p. 24 en 236) duidt namelijk dat om een hernieuwing van de verblijfsvergunning af te leveren, een 'attestation of application status' wordt afgeleverd.

Wat betreft de schriftelijke verklaringen aangaande het uitstel tot verwijdering (c) (postponment of removal), blijkt uit artikel 23 en 24 van de Griekse asielwet (Law 3907/2011, in het Engels beschikbaar op: <https://www.refworld.org/legal/legislation/natlegbod/2011/en/78894>) dat een verklaring aangaande en uitstel tot verwijdering enkel van toepassing is voor personen die een terugkeerbesluit (return decision) hebben ontvangen, en aldus in het kader van de beroepsprocedure tegen een negatieve beslissing, uitstel vragen van hun verwijdering van het grondgebied. Dit is niet van toepassing voor begunstigden van internationale bescherming die in het bezit zijn van een geldige ADET of een attest ter verlenging van hun status."

De Raad merkt hierbij op dat er sprake is van een duidelijk verschil in terminologie en inhoud tussen een "geldige verblijfsvergunning" ("permis de séjour en cours de validité"), "een verzoek tot verlenging van de internationale beschermingsstatus" ("demande de renouvellement du statut de protection internationale") en een "attestation of application status" dat slaat op een ontvangstbevestiging van een aanvraag tot verlenging van de verblijfsvergunning ("Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland", Nederlandse Ministerie van Buitenlandse Zaken, september 2024, p. 18-19).

Dat de Griekse overheden deze begrippen door elkaar zouden gebruiken maar dat steeds de verlenging van de verblijfsvergunning wordt bedoeld, is een loutere bewering van de verwerende partij die zij niet verder onderbouwt en dit blijkt in elk geval niet uit de terminologie in de door de commissaris-generaal bijgebrachte Franse vertaling. Zonder bijkomende bronnen die de lezing van de verwerende partij bevestigen – met name dat de voorziene situatie (b) *in casu* van toepassing is – kan voornoemde interpretatie niet zonder meer worden bijgetreden. Overigens moet worden opgemerkt dat de verwerende partij zelf in haar nota verwijst naar "een attest dat aantoont dat de verzoeker een verlening van zijn ADET heeft gevraagd" (eigen onderlijning), wat uiteraard niet hetzelfde is als een verlenging van de ADET en zou impliceren dat enkel de initiële periode na de beslissing tot toekenning van internationale bescherming tot de eerste afgifte van de ADET hierdoor zou gedekt zijn.

In deze stand van zaken blijkt dan ook dat statushouders met een AMKA-nummer, die evenwel nog niet werken of niet kunnen werken omwille van hun gezondheidstoestand of leeftijd (bijvoorbeeld ouderen) en dus hun AMKA niet kunnen activeren, in principe worden uitgesloten van gratis toegang tot de publieke gezondheidszorg.

Dit neemt niet weg dat een statushouder zonder AMKA of zonder actieve AMKA niet geheel verstoken zal zijn van toegang tot gezondheidszorg, maar deze is beperkt tot enkel spoedeisende hulp en medicatie (gratis of tegen een kleine vergoeding), op voorwaarde dat hij naar een openbaar ziekenhuis of medisch centrum gaat: "If you do not have an AMKA, but you have a prescription from a doctor at a public hospital or medical centre, even if it is hand written, you can get your medicines for free from the pharmacy at the hospital where the doctor provided the prescription" (UNHCR Greece, "Living In Greece – Access to healthcare", beschikbaar op: <https://help.unhcr.org/greece/living-in-greece/access-to-healthcare>; "Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland", september 2024, p. 49-51). Statushouders zonder actieve AMKA die niet in een opvangfaciliteit verblijven en een afspraak willen maken in een ziekenhuis, wordt aangeraden daarvoor een beroep te doen op een NGO. Psychologische en psychiatrische gezondheidszorg is ook deels gedekt: mensen die noch een voorlopig sociale zekerheidsnummer (PAAYPA), noch een sociaalzekerheidsnummer (AMKA) hebben, kunnen gratis psychiatrische en neurologische geneesmiddelen krijgen als deze worden voorgeschreven door een psychiater of neuroloog die werkzaam is in een openbaar of particulier ziekenhuis en/of in lokale eerstelijnszorgeenheden of -centra (Refugee.info Greece, "Health care without a social security number (PAAYPA or AMKA)" beschikbaar op <https://greece.refugee.info/en-us/articles/4985632313623>; alsook de referentie via consulteerbare weblink naar Refugee.info Greece, "Health insurance" beschikbaar op <https://greece.refugee.info/en-us/articles/4985624835479>, waarnaar wordt verwezen in voetnoten 89-90, 96-97 en 320 van "Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland", september 2024, p. 21, 51).

NGO's beheren ook medische centra en poliklinieken die verschillende medische diensten aanbieden aan statushouders, waaronder medische en psychologische hulp, psychosociale ondersteuning en begeleiding. Daarnaast hebben veel gemeenten medische centra waar statushouders en asielzoekers, ook degenen zonder AMKA, gebruik van kunnen maken ("Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland", september 2024, p. 49-51, 67").

De toegang tot de gezondheidszorg wordt in de praktijk belemmerd door een aanzienlijk tekort aan middelen en capaciteit voor zowel buitenlanders als de lokale bevolking. Afhankelijk van de benodigde zorg is er gewoonlijk een wachttijd van enkele weken of maanden. Dit is het gevolg van het bezuinigingsbeleid dat in Griekenland wordt gevoerd. De taalbarrière blijft het belangrijkste obstakel voor de toegang tot de

gezondheidszorg voor statushouders. Afspraken in de publieke gezondheidszorg worden gemaakt via een betalend telefoonnummer dat uitsluitend in het Grieks of Engels verloopt. Een afspraak kan ook online worden gemaakt, maar dan enkel in het Grieks. Wie geen Grieks of Engels spreekt, heeft dus geen directe toegang tot de openbare gezondheidszorginstellingen. Bovendien blijven ziekenhuizen in de regio Attica kampen met aanzienlijke tekorten aan tolkendiensten om met buitenlandse patiënten te communiceren (*“Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights”*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 35; *“Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland”*, september 2024, p. 49-51; *“Country Report: Greece. Update 2024”*, AIDA/ECRE, september 2025, p. 209, 266-268).

4.2.5.12. Verlenging van een ADET

Naast de algemene uitdagingen voor statushouders in Griekenland zien terugkerende statushouders, wiens ADET vervallen is, zich gesteld voor bijkomende administratieve en praktische uitdagingen. Uit de door beide partijen verstrekte informatie blijkt dat de verlenging van een ADET van statushouders die vanuit een andere lidstaat van de Europese Unie naar Griekenland terugkeren uiterst moeilijk kan zijn en dat deze situatie maanden kan aanhouden.

In beginsel moeten verzoeken om verlenging van een ADET uiterlijk 30 dagen voor het verstrijken van de vergunning bij de Griekse asiendienst worden ingediend. Wanneer de verblijfsvergunning te laat wordt verlengd zonder goede reden, wordt een boete van 100 euro opgelegd. In een omzendbrief wordt toegelicht wat goede redenen kunnen zijn. In de praktijk is deze boete nog nooit opgelegd (*“Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights”*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 7; *“Country Report: Greece. Update 2024”*, AIDA/ECRE, september 2025, p. 236). Statushouders die niet langer over een geldige ADET beschikken, kunnen te maken krijgen met zeer lange wachttijden voor de verlenging van de verblijfsvergunning en andere noodzakelijke documenten voor de effectieve uitoefening van hun rechten als statushouder. Bovendien lopen statushouders na terugkeer uit een andere lidstaat een groot risico om voor langere tijd dakloos te worden. Als de ADET vervalt, worden de AFM en de AMKA automatisch gedeactiveerd waardoor een risico ontstaat dat een statushouder bepaalde rechten verliest, zoals uitkeringen verbonden aan tewerkstelling dan wel werkloosheid of toegang tot gezondheidszorg.

Het al dan niet hebben van een geldige ADET is dus een belangrijke factor voor de beoordeling van het risico voor statushouders in Griekenland om in een situatie van zeer verregaande materiële deprivatie terecht te komen. Dit geldt ook voor statushouders die terugkeren uit een andere EU-lidstaat. Het ontbreken van een geldige ADET kan voor statushouders die naar Griekenland terugkeren een aanzienlijk obstakel vormen voor de uitoefening van hun rechten als statushouder in dit land en moet daarom in aanmerking worden genomen bij een toekomstgerichte beoordeling van de te verwachten levensomstandigheden van de verzoeker als persoon die internationale bescherming geniet bij terugkeer naar Griekenland.

Uit de informatie waarover de Raad beschikt, blijkt dat de aanvragen om verlenging via het versturen van een standaardformulier per e-mail bij de asielautoriteiten moeten worden ingediend, samen met een digitale pasfoto, en dat de beslissing over de gevraagde verlenging ook per e-mail aan de aanvrager wordt ter kennis gebracht. Statushouders ontvangen geen bevestiging dat hun e-mail met verlengingsaanvraag werd ontvangen en/of geregistreerd (*“Country Report: Greece. Update 2024”*, AIDA/ECRE, september 2025, p. 235-239; *“Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights”*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 7-9).

Omdat er in dit stadium geen rechtsbijstand wordt geboden, kunnen statushouders die analfabeet zijn en/of niet over de nodige technische vaardigheden beschikken moeilijkheden ondervinden bij het aanvragen van de verlenging van hun verblijfsvergunning (*“Country Report: Greece. Update 2024”*, AIDA/ECRE, september 2025, p. 236).

De Griekse wetgeving voorziet dat de registratie van de verlengingsaanvraag normaliter op dezelfde dag als de ontvangst ervan moet gebeuren. Begin 2024 deelde de Griekse asiendienst mee dat de registratie ten laatste plaatsvindt 5 dagen na de ontvangst van de verlengingsaanvraag, maar RSA stelt vast dat de loutere registratie vaak deze termijn overschrijdt. Het loutere registreren en *uploaden* van de verlengingsaanvragen in de databank voor verblijfsvergunningen (zgn. *“Alkyoni II”*) kan twee weken tot zelfs maanden in beslag nemen. Zodra de verlengingsaanvraag is ingediend, moeten de Griekse autoriteiten de nodige controles uitvoeren, zoals het nagaan van het verleden en de achtergrond van de aanvrager in het kader van de openbare orde of nationale veiligheid (antecedentenonderzoek), alvorens een beslissing te nemen. Gezien het aantal verlengingsaanvragen, het gebrek aan personeel bij de asielinstanties en de lange duur van het onderzoek door de politieke en gerechtelijke autoriteiten naar het verleden van de aanvrager, kan deze fase van de procedure volgens informatie van de Griekse asiendienst van februari 2025 twee maanden duren, tenzij verder onderzoek nodig is. Tijdens deze wachtperiode ondervinden statushouders dus grote

moelijkheden bij de toegang tot diensten zoals sociale voorzieningen en gezondheidszorg of tot de arbeidsmarkt, waardoor zij *de facto* in een precare situatie kunnen terechtkomen.

Als statushouders een e-mail ontvangen waarin hen de beslissing tot toekenning van de gevraagde verlenging van hun verblijfsvergunning wordt meegedeeld, moeten zij binnen de zes maanden online een afspraak maken met de bevoegde diensten van de Griekse politie om de nodige documenten voor de daadwerkelijke afgifte van een ADET neer te leggen, zoals pasfoto's, een plechtige verklaring in het Grieks waaruit hun verblijfplaats blijkt, en vingerafdrukken. Indien zulke afspraak niet binnen de zes maanden wordt gemaakt, moet de Griekse asieldienst een nieuwe beslissing nemen. Hier geldt een gemiddelde wachttijd van tien dagen. Statushouders moeten vervolgens in persoon op hun afspraak verschijnen. Nadat hij de gevraagde documenten heeft neergelegd, ontvangt de statushouder een bevestigingsdocument met een barcode. Het duurt vervolgens gemiddeld één tot twee maanden vooraleer de ADET effectief kan worden afgehaald. Statushouders worden niet persoonlijk op de hoogte gebracht van het moment van de materiële afgifte van hun verlengde verblijfsvergunning. De asielautoriteiten publiceren op hun website namelijk op het einde van de week een lijst met nummers van de dossiers waarin verlengde ADETs klaar zijn om op de aangegeven dag te worden opgehaald, zodat deze databank wekelijks moet worden geraadpleegd. Als de statushouder zich niet persoonlijk op de aangegeven datum aanmeldt, plannen de asielinstanties niet automatisch een nieuwe afspraak. De statushouder moet dit aanvragen. Volgens de ervaring van RSA is het opnieuw inplannen van afspraken, zelfs bij vertegenwoordiging door een advocaat, niet per e-mail of telefonisch mogelijk en is het vereist om in persoon te verschijnen bij het bevoegde regionaal asielkantoor (RAO) (*"Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights"*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 10-13; *"Country Report: Greece. Update 2024"*, AIDA/ECRE, september 2025, p. 235-239).

Bovendien bepaalt de Griekse Asielwet dat de geldigheidsduur van een ADET begint op de datum waarop de asieldiensten de ADET-beslissing hebben genomen met betrekking tot de eerste verblijfsvergunning maar dat bij verlenging van de verblijfsvergunning de geldigheidsdatum van de nieuwe ADET overeenkomt met de vervaldatum van de vorige verblijfsvergunning, en niet met de datum van daadwerkelijke afgifte van de nieuwe ADET. Dit brengt een ernstig risico met zich mee, met name voor houders van subsidiaire bescherming wier ADET één jaar geldig is, aangezien zij hun ADET kort voor het verstrijken of reeds na het verstrijken ervan ontvangen en deze onmiddellijk moeten verlengen gezien de hierboven beschreven vertragingen. In dergelijke gevallen krijgen statushouders van de asieldienst de instructie om een nieuwe aanvraag tot verlenging van de ADET in te dienen (*"Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights"*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 16-17).

Uit het voorgaande blijkt dat een statushouder die zijn ADET wil verlengen, kan worden geconfronteerd met een veelvoud aan administratieve, technologische en taalgerelateerde hindernissen, naast lange wachtermijnen.

Er is sprake van een mogelijkheid sinds november 2021 om een online aanvraag tot verlenging van de ADET in te dienen, maar het blijkt hier enkel om een aankondiging te gaan; er is geen informatie in het rechtsplegingsdossier dat zulk online platform al daadwerkelijk functioneert (*"Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland"*, Nederlandse Ministerie van Buitenlandse Zaken, juni 2022, p. 14; september 2024, p. 19).

De meest recente cijfergegevens inzake ADET-verlengingsaanvragen zijn terug te vinden in een bericht van RSA over *"Recognised refugees statistics in Greece: first half of 2025"* van 30 september 2025. Daaruit blijkt dat eind juni 2025 er 6 452 aanvragen voor verlenging van verblijfsvergunningen hangend waren. Daarvan waren 1 541 verlengingsaanvragen al meer dan een jaar in behandeling en 1048 al meer dan 6 maanden. Dit betekent dat 40% van de ADET-verlengingsaanvragen eind juni 2025 al meer dan zes maanden in behandeling waren. RSA baseert deze cijfers op antwoorden van de bevoegde Griekse ministeries in het kader van parlementaire vragen.

Deze cijfers liggen in de lijn van andere bronnen die bevestigen dat lange wachttijden blijven gelden voor de behandeling van ADET-verlengingsaanvragen (*"Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights"*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 8). Volgens de informatie op de website Refugee.info Greece, bijgewerkt op 8 april 2025, komen in de verlengingsprocedure veelvuldig aanzienlijke vertragingen voor die meer dan een jaar kunnen duren. Volgens de Griekse asieldienst zijn deze vertragingen te wijten aan een aanzienlijke administratieve werklast, aan ontbrekende informatie en fouten in de verlengingsaanvragen en de bijbehorende documenten, aan de herziening van het volledige dossier van de aanvrager, aan de noodzakelijke verificaties om te verzekeren dat er geen belemmeringen zijn voor de verlenging van de verblijfsvergunning (bijvoorbeeld wegens openbare orde en nationale veiligheid, lopende strafprocedures, enz.) en aan het feit dat verschillende andere overheden moeten worden geraadpleegd, waaronder de politie en het *"Ministry of Administrative Reconciliation"* (Refugee.info Greece *"How to renew your residence permit"* van 8 april 2025).

Volgens de informatie van de *Greek Council for Refugees* (GCR) zijn deze lange wachttijden ook te verklaren door een ernstig personeelstekort bij de bevoegde asiendienst voor statushouders (AAU, *Asylum Unit of International Protection Beneficiaries*). In een brief van 16 februari 2024 deelde de directeur van de Griekse asiendienst mee dat slechts 8 ambtenaren zich bogen over de behandeling van deze ADET-verlengingsaanvragen voor heel Griekenland. Volgens informatie die door de asiendiensten aan de RSA is verstrekt, waren op 11 februari 2025 slechts 13 van de 34 ambtenaren, die bij de AAU waren aangesteld, belast met het behandelen van de ADET-verlengingsaanvragen ("*Country Report: Greece. Update 2024*", AIDA/ECRE, september 2025, p. 236; "*Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights*", RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 8-9).

Het geheel van deze gegevens getuigt van een zeer problematische behandelingsduur van de ADET-verlengingsaanvragen.

Bij het verstrijken van een ADET is er geen uniform bewijs van rechtmatig verblijf waarmee statushouders hun verblijfsrecht kunnen aantonen terwijl hun verlengingsaanvraag in behandeling is. Ze ontvangen wel op aanvraag een attest van verlengingsaanvraag ("*attestation of application status*", "*Country Report: Greece. Update 2024*", AIDA/ECRE, september 2025, p. 236; "*certificate of submission of an application*", "*Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights*", RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 15). Op aanvraag kunnen de statushouders ook een "*certificaat van begunstigde van de vluchtelingenstatus*" of een "*certificaat van begunstigde van subsidiaire bescherming*" verkrijgen ("*Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights*", RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 15). Evenwel zijn er vertragingen in de registratie van de aanvragen tot verlenging van de ADET in het Alkyoni-systeem en daardoor ook in het verkrijgen van deze attesten en certificaten. De huidige attesten van verlengingsaanvraag en de certificaten van beschermingsstatus, die drie tot zes maanden geldig kunnen zijn, worden door andere Griekse overheidsinstanties veelal niet geaccepteerd als bewijs van verblijfsrecht indien de ADET is verlopen. Andere Griekse overheidsinstanties zijn terughoudend om deze documenten te accepteren, omdat ze geen veiligheidskenmerken en een foto van de statushouders bevatten. Daardoor kunnen statushouders geen aanspraak maken op hun socio-economische rechten en hebben ze gedurende de wachtermijn, onder meer, geen toegang tot tewerkstelling of sociale voorzieningen. In de oudere certificaten van beschermingsstatus werd wel vermeld dat de betreffende statushouder zijn rechten en toegang behield tijdens de verlengingsprocedure. Deze vermelding ontbreekt echter bij de nieuwere attesten van verlengingsaanvraag.

In tegenstelling tot wat de Griekse autoriteiten aan de Europese Commissie verklaard hebben, stelt RSA vast dat de attesten en certificaten die worden uitgereikt aan statushouders terwijl ze wachten op hun ADET-verlenging hen nog steeds geen toegang geven tot de rechten en voordelen verbonden aan hun beschermingsstatus, onder meer wat betreft de toegang tot de arbeidsmarkt ("*Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights*", RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 15-16; "*Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland*", Nederlandse Ministerie van Buitenlandse Zaken, september 2024, p. 18-19; "*Country Report: Greece. Update 2024*", AIDA/ECRE, september 2025, p. 236-238). Ook wordt hun toegang tot juridische vertegenwoordiging hierdoor bemoeilijkt.

In het AIDA-rapport kan worden gelezen: "*Furthermore, a day after the residence permit expires, beneficiaries' Social Security Number (AMKA) is deactivated. This adds an additional bureaucratic layer and delays, as, in order to re-activate it, beneficiaries need to submit the attestation of application status, along with other documents required under JMD Φ80320/109864/14.12.2023. 1314.*" In de voetnoot wordt verwezen naar artikelen 5, 6 en 8 van de AMKA-verordening, maar de Raad kan in deze artikelen niet lezen dat een attest van verlengingsaanvraag kan worden voorgelegd om de AMKA te activeren. Wat er ook van zij, uit de beschikbare landeninformatie blijkt dat om een AMKA te activeren niet enkel een attest van verlengingsaanvraag moet worden voorgelegd, maar ook een bewijs van (daadwerkelijk) verblijf (bv. eigendomsbewijs, huurovereenkomst,...), alsook een bewijs van werk of studie, zoals hierboven uiteengezet. Echter om daadwerkelijk te kunnen werken, heeft een verzoeker ook een geldige AFM nodig die pas kan worden geactiveerd wanneer er een geldige ADET is, zoals hierboven uiteengezet. Alles samengenomen is het dan ook hier niet duidelijk uit de landeninformatie hoe een verzoeker zijn AMKA kan laten reactiveren wanneer hij geen geldige ADET meer heeft.

De Raad besluit dan ook dat een statushouder tijdens de wachtermijn niet over Griekse documenten kan beschikken, die bij afwezigheid van een geldige ADET, hem alsnog toegang kunnen verschaffen tot zijn rechten en voordelen als statushouder.

De Duitse autoriteiten hebben samen met de Griekse autoriteiten en de IOM een project opgezet om statushouders die vanuit Duitsland terugkeren te ondersteunen in hun integratie in de Griekse samenleving. Het project, dat door de EU wordt gefinancierd, biedt statushouders bij hun terugkeer huisvesting, voedsel en

sociale begeleiding aan, evenals ondersteuning bij het voorbereiden van de nodige documenten om een zo snel en soepel mogelijke integratie in Helios+ te garanderen (*“Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights”*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 36-38). De Raad stelt vast dat België zulk overbruggingsprogramma voor statushouders die terugkeren naar Griekenland niet voorziet.

Uit de beschikbare informatie blijkt dat statushouders in Griekenland in principe via de internationale luchthaven van Athene naar Griekenland terugkeren vanuit andere Europese landen, hoewel er recente gevallen zijn van personen die terugkeren via de luchthaven van Thessaloniki. Bij aankomst op de luchthaven ontvangen zij geen enkele informatie of voorlichting over de stappen die zij moeten ondernemen om hun rechten in Griekenland te laten gelden, zoals informatie over hoe zij hun ADET kunnen verlengen of hoe ze toegang kunnen krijgen tot sociale rechten, huisvesting, gezondheidszorg, enz. (*“Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights”*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 36; *“Country Report: Greece. Update 2024”*, AIDA/ECRE, september 2025, p. 238, 260-261).

Verder moeten personen die onder de oude procedure, geldend onder het presidentieel decreet 114/2010, dus voor 7 juni 2013, internationale bescherming kregen, een hernieuwing van hun verblijfsvergunning vragen bij het directoraat van de Griekse vreemdelingenpolitie. Bij de hernieuwingsaanvraag moet worden aangetoond dat er nog steeds vervolging is in het land van herkomst. Een beslissing volgt gewoonlijk een jaar na de hernieuwingsaanvraag. Volgens de ervaringen van de *Greek Council for Refugees* (GCR) werden in 2024 beslissingen over verlenging in het kader van deze procedure binnen een periode van drie tot zes maanden genomen, wat een relatieve verbetering betekent ten opzichte van voorgaande jaren, toen deze beslissingen pas na meer dan een jaar werden genomen. Gedurende deze periode hebben statushouders geen toegang tot de arbeidsmarkt, sociale voorzieningen en soms gezondheidszorg waardoor ze worden blootgesteld aan ontbering en dakloosheid. In afwachting van de verlenging van de verblijfstitel wordt een attest afgegeven maar dit attest bevat geen foto, watermerk of enige andere wettelijke bepaling die toelaat dat het wordt aanvaard door andere Griekse overheidsdiensten (*“Country Report: Greece. Update 2024”*, AIDA/ECRE, september 2025, p. 238).

Uit dit alles blijkt dus dat, naast een zekere mate van zelfredzaamheid en de afwezigheid van bijzondere kwetsbaarheden, het voor een statushouder wiens ADET is vervallen ook noodzakelijk is dat deze actueel beschikt over middelen, of een netwerk of andere ondersteuning om, in afwachting van de verlenging van zijn Griekse verblijfsdocumenten – wat enige tijd kan duren – het hoofd te kunnen bieden aan de moeilijkheden waarmee hij na zijn terugkeer naar Griekenland tijdens deze wachtperiode te maken kan krijgen wat betreft de toegang tot de gezondheidszorg, de arbeidsmarkt, sociale voorzieningen en de huisvesting.

4.2.5.13. Besluit

Gelet op wat voorafgaat, kan de Raad niet anders dan besluiten dat de situatie van statushouders in Griekenland en bij hun terugkeer op dit ogenblik nog steeds precair en problematisch kan zijn, wat onder meer is te wijten aan de administratieve obstakels op het vlak van onder meer toegang tot huisvesting, werkgelegenheid en socio-economische en medische hulp waarmee zij worden geconfronteerd. Uit de verstrekte informatie blijkt duidelijk dat de situatie van statushouders in Griekenland ernstig en moeilijk blijft op het vlak van huisvesting, werkgelegenheid en toegang tot de sociale en gezondheidszorgdiensten.

Aanzienlijke bureaucratische hindernissen, de behandelingsduur van de procedures voor de afgifte of verlenging van documenten die toegang geven tot fundamentele socio-economische rechten, het Griekse politieke en socio-economische klimaat, tekortkomingen bij de uitvoering van bestaande integratieprogramma's, het gebrek aan tolkdiensten in de publieke en gezondheidszorginstellingen, evenals de discriminatie bij de toegang tot verschillende sociale uitkeringen (gevisieerd in de inbreukprocedure die de Europese Commissie in januari 2023 heeft opgestart) vormen barrières die ervoor zorgen dat statushouders binnen de Griekse samenleving in (zeer) precaire omstandigheden kunnen terechtkomen.

Gelet op de nieuwe wetgeving, onder meer inzake een AMKA, stelt de Raad een verdere evolutie vast naar een toenemende bureaucratische complexiteit in het verkrijgen van de juiste documenten die statushouders toegang geven tot de rechten en voordelen die zijn verbonden aan hun internationale beschermingsstatus in Griekenland.

De Raad herinnert er echter aan dat de tekortkomingen die hetzij structureel of fundamenteel zijn, hetzij bepaalde groepen van personen raken, *“een bijzonder hoge drempel van zwaarwegendheid (moeten) bereiken, wat afhangt van alle gegevens de zaak”* (HvJ 19 maart 2019, C-297/17, C-318/17, C-319/17 en C-438/17, *Ibrahim e.a./ Bundesrepublik Deutschland*, pt. 89). Deze drempel *“wordt dus niet bereikt in situaties die, ook al worden zij gekenmerkt door een grote onzekerheid of een sterke verslechtering van de levensomstandigheden van de betrokken persoon, geen zeer verregaande materiële deprivatie meebrengen*

waardoor deze persoon in een situatie terechtkomt die zo ernstig is dat zijn toestand kan worden gelijkgesteld met een onmenselijke of vernederende behandeling” (ibid., pt. 91).

Rekening houdend met de ter beschikking gestelde informatie overweegt de Raad in de huidige stand van zaken dat er niet kan worden geconcludeerd dat (i) de levensomstandigheden van statushouders in Griekenland van die aard zijn dat elke statushouder bij terugkeer naar dat land *a priori* een reëel risico loopt om terecht te komen in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie waartegenover de Griekse autoriteiten onverschillig (zouden) staan en dat (ii) een meer diepgaande individuele beoordeling niet langer nodig is.

De voormelde landeninformatie over de situatie van statushouders in Griekenland volstaat op zich niet om zonder meer te besluiten dat de bescherming die wordt geboden aan iedereen die daar internationale bescherming heeft verkregen, niet langer effectief of voldoende zou zijn, noch dat alle statushouders bij een terugkeer naar Griekenland zullen terechtkomen in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie, ook al wordt de situatie daar gekenmerkt door grote onzekerheid of een sterke verslechtering van de levensomstandigheden.

Een individuele beoordeling van verzoekers concrete, persoonlijke situatie en voorliggend beschermingsverzoek blijft dus aan de orde.

Het bovenstaande neemt niet weg dat statushouders zich in of bij terugkeer naar Griekenland in een zeer precare situatie kunnen bevinden, waardoor de grootste voorzichtigheid en zorgvuldigheid zijn geboden bij de beoordeling van beschermingsverzoeken van begunstigen van internationale bescherming in Griekenland. In dit verband moet rekening worden gehouden met *“alle gegevens van de zaak”* (HvJ 19 maart 2019, gevoegde zaken C-297/17, C-318/17, C-319/17 en C-438/17, Ibrahim e.a./ Bundesrepublik Deutschland, pt. 89) en is het noodzakelijk om het verzoek om internationale bescherming van verzoeker op basis van zijn individuele omstandigheden te beoordelen.

In deze moet bijzondere aandacht worden besteed aan het bestaan van een eventuele kwetsbaarheid van een verzoeker, aan zijn individueel profiel en zijn vermogen om rechten te doen gelden, stappen te ondernemen en in zijn eigen basisbehoeften te voorzien. Hierbij moet nog aan worden toegevoegd dat, wat deze individuele omstandigheden verder betreft, de recente wetwijzigingen in Griekenland een daadwerkelijke toegang voor statushouders tot hun rechten en voordelen verder blijken te bemoeilijken. In het bijzonder lijken ze voor statushouders wiens ADET is verstreken deze toegang in sommige gevallen zelfs te verhinderen.

Het komt verzoeker toe om in dit verband de nodige concrete elementen aan te reiken die van aard zijn om het vermoeden, dat hij zich op de beschermingsstatus die hem in Griekenland werd verleend en de daaruit voortvloeiende rechten kan beroepen en dat hij niet terechtkomt in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie, te weerleggen.

In dit verband benadrukt de Raad het fundamenteel belang van een persoonlijk onderhoud dat een verzoeker in staat moet stellen om alle elementen voor te leggen aan de hand waarvan zijn specifieke situatie en mate van kwetsbaarheid kunnen worden beoordeeld, alsook alle elementen die kunnen aantonen dat een terugkeer naar de lidstaat die hem reeds internationale bescherming heeft verleend, hem zou blootstellen aan een risico van behandeling die in strijd is met artikel 4 van het Handvest (HvJ 16 juli 2020, C-517/17, Addis, pt. 54).

4.2.6. De persoonlijke situatie van verzoeker als statushouder in Griekenland

4.2.6.1. De vraag rijst in welke mate er in hoofde van verzoeker bijzondere kwetsbaarheden kunnen worden aangenomen. Op dit punt acht de Raad de algemene situatie in de lidstaat die een internationale beschermingsstatus heeft verleend een belangrijk onderdeel van de persoonlijke situatie van de verzoeker om internationale bescherming die deze bescherming in die lidstaat reeds geniet. Hoe problematischer de situatie van begunstigen van internationale bescherming in de genoemde lidstaat na een analyse op basis van objectieve, betrouwbare, nauwkeurige en naar behoren bijgewerkte gegevens blijkt te zijn, des te minder zal van de verzoeker kunnen worden geëist dat hij specifieke elementen aanbrengt die in zijn hoofde een *“bijzondere kwetsbaarheid”* aantonen in de zin van de rechtspraak van het Hof van Justitie.

De Raad onderstreept dat het Hof van Justitie niet gedefinieerd heeft welke elementen een *“bijzondere kwetsbaarheid”* vormen die moeten worden onderzocht om te bepalen of een verzoeker om internationale bescherming, in het geval van een terugkeer naar de lidstaat die hem een internationale beschermingsstatus heeft verleend, zich in een zodanige situatie zou bevinden dat hij *“vanwege zijn bijzondere kwetsbaarheid, buiten zijn wil en zijn persoonlijke keuzes om, zou terechtkomen in een situatie van zeer verregaande materiële deprivatie”*. In dit verband merkt de Raad op dat artikel 20, derde lid van de richtlijn 2011/95/EU, dat

betrekking heeft op de “*Algemene bepalingen*” in hoofdstuk VII van deze richtlijn, getiteld “*Kenmerken van de internationale bescherming*”, als volgt luidt: “3. *Bij de toepassing van dit hoofdstuk houden de lidstaten rekening met de specifieke situatie van kwetsbare personen zoals (...), niet-begeleide minderjarigen (...)*”.

Er staat *in casu* niet ter discussie dat verzoeker gedurende zijn verblijf in Griekenland een niet-begeleide minderjarige vreemdeling (hierna: NBMV) was. Verzoeker is enkele dagen geleden achttien jaar geworden, doch de Raad stelt vast dat de bijzondere kwetsbaarheid van een jong persoon zonder ouderlijk netwerk, niet ophoudt te bestaan meteen volgend op de dag dat deze persoon achttien jaar wordt. Verzoekers verklaringen omtrent zijn ervaringen in Griekenland moeten dan ook worden bekeken in het licht van de omstandigheid dat hij gedurende zijn gehele verblijf aldaar als NBMV een bijzondere kwetsbaarheid kende, waarbij van een NBMV niet op dezelfde wijze als van een volwassen begunstigde van internationale bescherming kan worden verwacht dat hij zich kan beroepen op de uit zijn beschermingsstatus voortvloeiende rechten en voordelen. Eveneens neemt de Raad de omstandigheid mee, dat verzoeker op heden nog maar net achttien jaar geworden is en derhalve nog steeds een zeer jong persoon is, die niet het voordeel geniet van een ouderlijk netwerk.

Bovendien blijkt uit de door verzoeker neergelegde stukken dat verzoeker psychologische moeilijkheden kent. Deze werden reeds tijdens het persoonlijk onderhoud gemeld door de aanwezige voogd en advocaat, waarbij werd aangegeven dat de stap naar psychologische hulp echter nog moeilijk was, gelet op de culturele achtergrond van verzoeker en diens wantrouwen (zie notities persoonlijk onderhoud, NPO, p. 24-25). Dit werd tevens verder geduid middels een schrijven van verzoekers voogd, gericht aan de commissaris-generaal, dd. 14 augustus 2025. Zij spreekt van psychische en mentale problemen, die leiden tot gedragsproblemen met momenten van (verbale) agressie. Bij de aanvullende nota wordt door verzoeker een gezamenlijk verslag van de professionele begeleiders van verzoeker gevoegd – de voogd, de leerkrachten en het opvangcentrum – waarin gewag wordt gemaakt van een inschatting dat verzoeker nood heeft aan bijzondere ondersteuning en intensieve begeleiding. Verzoeker toont zich heel wantrouwig ten overstaan van nieuwe personen en het wegvallen van veilige, door hem gekende, structuren. Er wordt een positieve evolutie opgemerkt, in het bijzonder in situaties waar verzoeker zich veilig voelt. Verzoeker is meer spraakzaam en geeft aan dat zijn grote problemen in zijn beginfase in het opvangcentrum toe te schrijven zijn aan zijn traumatische ervaringen in Gaza en in Griekenland, waar het vertrouwen in zijn hulpverleners ontbrak. De vele gesprekken hebben ertoe geleid dat verzoeker thans wel openstaat voor psychologische begeleiding. Er wordt hierbij tevens een psychologisch attest gevoegd, waarin gewag wordt gemaakt van piekeren, lichamelijke en emotionele rusteloosheid, alsook existentiële vragen. Er werd een vervolgesprek voorzien, waarna verdere therapiedoelen en frequentie zullen worden uitgewerkt. Rekening houdend met de voorliggende stukken, kan dan ook een zekere psychologische kwetsbaarheid in hoofde van verzoeker worden weerhouden.

4.2.6.2. Rekening houdend met verzoekers profiel, dringt zich een nader onderzoek op naar de in Griekenland voorziene ondersteunings- en begeleidingsmaatregelen, gericht op NBMV.

4.2.6.3. Uit de door beide partijen beschikbaar gestelde landeninformatie blijkt vooreerst dat NBMV in de Griekse wetgeving worden beschouwd als een kwetsbare groep gedurende hun asielpcedure, doch dat het kenmerk kwetsbaar vervalt van zodra zij een status hebben. Wel zijn er specifieke voorzieningen voor NBMV. Bij presidentieel decreet 77/2023 werd het “*General Secretariat for Vulnerable Persons and Institutional Protection*” (hierna: GSVPIP) opgericht, dat in de plaats is gekomen van het eerder opgericht “*Special Secretariat for the Protection of Unaccompanied Minors*”. Het GSVPIP zal de taken van voormelde instantie verderzetten, doch richt zich ruimer op kwetsbaren in het algemeen. Het GSVPIP staat onder meer in voor: beheer van huisvestings- en herplaatsingsaanvragen voor NBMV; uitvoering en evaluatie van de opvangfaciliteiten en appartementen; ondersteuning in sociale integratie van NBMV; waarborgen van de institutionele bescherming van NBMV (“*Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland*”, september 2024, p. 53).

Wat betreft het voogdijschap, werd op 22 juli 2022 een nieuwe wet aangenomen aangaande het nationale voogdijsysteem en huisvestingskader voor NBMV (L 4960/2022). Onder deze nieuwe wet wordt het voogdijschap, dat valt onder de bevoegdheid van het GSVPIP, gedelegeerd aan een lijst van instanties die worden aangeduid door de officier van justitie. Deze instanties stellen personen tewerk die optreden als voogden voor de NBMV. De officier van justitie kan ook een familielid of vriend van de NBMV aanduiden als verantwoordelijke voor de dagelijkse zorg voor de minderjarige. Eind oktober 2023 werden twee ngo's (METAdrasi en Praksis) aangeduid als de twee instanties die belast zijn met de uitvoering van het nationale voogdijschap. De eerste gemandateerde voogden werden begin 2024 ingezet, nadat zij de nodige opleidingen hebben afgerond. In eerste instantie werd prioriteit gegeven aan het voorzien van een voogd aan kinderen onder de veertien jaar, zowel jongens als meisjes (“*Country Report: Greece. Update 2024*”, AIDA/ECRE, september 2025, p. 149-150 en UNHCR, *Child Protection Working Group meeting documents*, December 2023). In januari 2025 staat de teller van gemandateerde voogden op 128, een significant lager

cijfer dan het vooropgestelde minimum van 170 voogden. Het team van voogden is verantwoordelijk voor (in december 2024) 2414 NBMV. Het systeem van het huidige voogdijschap wordt geconfronteerd met uitdagingen, vanwege de recente oprichting ervan en het nieuwe profiel van gemandateerde voogden, wiens taken en verantwoordelijkheden voorheen werden waargenomen door andere profielen, zoals advocaten of sociale werkers. Er zijn hierdoor ook verschillen waar te nemen in de betrokkenheid de voogden. Er werd eind 2023 een mechanisme opgezet, dat de werking van de voogden monitort en klachten behandelt.

Wat betreft de opvang, werd in april 2021 een “*National Emergency Response Mechanism*” (NERM) opgericht. Eenieder kan de 24/7 telefoonlijn van het NERM bellen voor het identificeren en lokaliseren van NBMV in nood, om passende voorzieningen te krijgen. De telefoonlijn biedt begeleiding aan kinderen, burgers en lokale besturen over stappen en acties die moeten worden ondernomen vanaf het moment van identificatie van een NBMV tot aan zijn of haar opname in een noodopvang dan wel een opvang voor langere termijn. Zowel de Griekse overheid als de ngo’s melden dat dit mechanisme goed werkt. Hoewel niet bekend is of het NERM mechanisme ook werd geactiveerd voor naar Griekenland terugkerende statushouders, kunnen alle autoriteiten in principe NBMV rapporteren die zij aantreffen (“*Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland*”, september 2024, p. 54). Er zijn verschillende soorten opvangvoorzieningen, met name (i) opvangcentra (“*shelters*”) voor NBMV, die hoofdzakelijk worden beheerd door ngo’s; (ii) begeleid zelfstandig wonen, voor NBMV van 16 jaar tot 18 jaar en die richten op een vlotte overgang naar meerderjarigheid en integratie in de Griekse samenleving; (iii) noodopvang, bestaande uit door het NERM mechanisme voorziene tijdelijke opvangplaatsen voor NBMV die worden aangetroffen in dakloosheid of precare levensomstandigheden. Eind 2024 was er een totaal aan 1930 opvangplaatsen beschikbaar voor NBMV, terwijl er in dezelfde periode een totaal van 1778 NBMV – op een geschat aantal van ongeveer 2408 NBMV in Griekenland in totaal – werden opgevangen in één van deze voorziene opvangplaatsen. Dit toont een voortdurende divergentie aan tussen de beschikbare plaatsen voor NBMV en de plaatsen die effectief worden gebruikt. Volgens het GSVPIP werden in 2024 in totaal 2606 meldingen ontvangen via NERM, waarvan 1965 NBMV uiteindelijk een plaats kregen in één van de voorziene opvangplaatsen, maar de aanvragen van 641 van hen niet werden voltooid (“*Country Report: Greece. Update 2024*”, AIDA/ECRE, september 2025, p. 214). Vanaf 31 juli 2024 is het maximaal aantal toegestane NBMV in opvangfaciliteiten verlaagd van veertig naar dertig, waardoor ook de dagvergoeding die deze opvangfaciliteiten ontvangen werd verlaagd. Daar waar financiering reeds één van de grootste problemen vormden voor de opvangfaciliteiten, vrezden ngo’s dat deze maatregel de financiële problemen nog zal doen toenemen (“*Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland*”, september 2024, p. 57). De ngo METAdrasi biedt een pleegzorg programma aan, doch plaatsing van NBMV in een pleeggezin is veel minder veelvoorkomend in Griekenland dan plaatsing in opvangfaciliteiten. Sinds 2016 zijn slechts ongeveer 111 NBMV in pleeggezinnen geplaatst via deze ngo. Plaatsing van NBMV in pleeggezinnen verloopt dan ook moeilijk, ondanks inspanningen. Het ministerie van Sociale Cohesie en Familiezaken beheert een platform dat potentiële pleegouders en pleegkinderen aan elkaar koppelt. Deze procedure duurt ongeveer een jaar en is in de praktijk alleen beschikbaar voor kinderen jonger dan 12 jaar. Oudere kinderen zouden volgens een bron niet worden vermeld op het platform, en zij zouden via hun eigen kanalen pleegouders moeten vinden (“*Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland*”, september 2024, p. 58).

Wat betreft de toegang tot school, geldt er in Griekenland een leerplicht, voor alle kinderen van vier tot vijftien jaar oud. Deze leerplicht geldt ongeacht de verblijfsstatus. Ondanks deze leerplicht verloopt de toegang tot onderwijs niet zonder problemen, in het bijzonder voor kinderen die op de eilanden verblijven of in opvangcentra in afgelegen gebieden. Bij ministeriële beslissing (B’ 2985/30.08.2017) werd een programma van voorbereidende namiddagklassen (DYEP klassen) opgericht voor kinderen tussen vier en vijftien jaar. Dit programma is geïmplementeerd in publieke scholen in de nabijheid van kampen of opvangvoorzieningen. Deze voorbereidende taalklassen zijn weliswaar voorzien bij wet, maar vangen in de praktijk niet altijd aan, onder meer vanwege onvoldoende personeel, waardoor deze kinderen de Griekse taal niet kunnen leren en in praktijk worden uitgesloten van het onderwijssysteem, omdat zij grote problemen ondervinden om de aangeboden leerstof te begrijpen. Specifiek met betrekking tot NBMV, blijkt uit een studie van het schooljaar 2023-2024 dat bijna geen enkel van de NBMV naar school gingen, zelfs indien ze werden ingeschreven. 12 van de 13 NBMV volgen geen school. Vooral in het middelbare school is er sprake van een gebrek aan daadwerkelijk volgen van scholing. Het gebrek aan scholing wordt beheerst door verschillende factoren, zoals de kortermijn oplossingen van opvangstructuren voor NBMV, de weigering van scholen om kinderen in te schrijven omdat zij tegen het einde van een schooljaar (na maart) aankomen in de opvangstructuur, de gelimiteerde capaciteiten van de scholen, het gebrek aan voorbereidende taalklassen. Uit een onderzoek door METAdrasi in 2022 blijkt dat de NBMV die positieve ervaringen omtrent scholing uitten, reeds enkele jaren in Griekenland verbleven en een goede kennis hadden van het Grieks. Kinderen die slechts enkele maanden voor het onderzoek arriveerden in Griekenland waren niet ingeschreven in scholen. Pleeggezinnen voor NBMV maken melding van bureaucratische en administratieve moeilijkheden om de kinderen in te schrijven in publieke scholen, waarbij deze moeilijkheden voornamelijk gerelateerd waren aan de onbereidheid van scholen en de onbegrijpelijke bureaucratische procedure (“*Country Report: Greece. Update 2024*”, AIDA/ECRE, september 2025, p. 204-206, *Verslag feitenonderzoek naar statushouders in*

Griekenland”, september 2024, 47-48 en METAdrasi “*Integration of Unaccompanied Children in Greece, 2022*).

4.2.6.4. Wat betreft de overgang naar de meerderjarigheid, hebben jongvolwassen statushouders op papier geen sterkere rechten dan andere statushouders. Zij ontvangen niet langer enige vorm van steun, noch bij huisvesting noch bij financiële ondersteuning, vanaf de dag dat ze achttien jaar worden. Bij het bereiken van de meerderjarigheid moeten de jongvolwassenen de opvangstructuur verlaten, tenzij ze school volgen of ziek zijn, in welk geval de termijn met zes maanden wordt verlengd. In geval van begeleid wonen wordt de termijn verlengd tot het einde van het schooljaar. Hoewel er meer aandacht ontstaat voor de kwetsbaarheid van alleenstaande jongvolwassenen, zijn de problemen die zij ondervinden nog steeds groot. Ten gevolge van de nieuwe gewijzigde migratiewet (L. 5028/2023) maken voormalige NBMV sinds 1 januari 2024 aanspraak op een verblijfsvergunning van tien jaar, op voorwaarde dat zij de eerste drie klassen van secundair onderwijs op een Griekse school hebben afgerond en niet ouder zijn dan drieëntwintig jaar. Er wordt echter sceptisch gereageerd op de mogelijkheid om aanspraak te maken op deze regeling, omdat het voor voormalige NBMV moeilijk is om te voldoen aan de voorwaarde om de eerste drie klassen van secundair te hebben afgerond. De toepassing van deze regeling is bovendien ook afhankelijk van het hebben van een zorgverzekering en de voorwaarde dat de jongvolwassene niet langer dan twee opeenvolgende jaren buiten Griekenland woonachtig is geweest (“*Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland*”, september 2024, p. 60-61).

Wat betreft de opvang van jongvolwassenen, zijn er kleinschalige initiatieven van ngo’s, die afhankelijk zijn van onzekere financiering. Zo heeft METAdrasi – de ngo die ook werd belast met het uitvoeren van het nationaal voogdijplan – een project genaamd het “SILA” programma, dat zich richt op voormalige NBMV. Zij trachten het wegvallen van alle steun op de achttiende verjaardag op te vangen door te voorzien in bescherming en huisvesting voor jongvolwassenen. Het programma werd opgezet in 2018 en heeft sindsdien in drie appartementen – twee voor jongens en één voor meisjes – 163 statushouders opgevangen. De ngo is afhankelijk van donaties, waaronder sinds 2023 ook van UNHCR. Op basis van de voorliggende landeninformatie kan de Raad niet afleiden of voormeld programma nog steeds operationeel is. Wat betreft een ander kleinschalig initiatief met twee opvanghuizen, georganiseerd door de ngo The Home Project, wordt aangegeven dat de toekomstige financiering nog in het ongewis is (“*Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland*”, september 2024, p. 61, met verwijzing naar “METAdrasi “*Integration of Unaccompanied Children in Greece, 2022*”). Helios Junior richt zich verder tevens op voormalige niet-begeleide minderjarigen die legaal in Griekenland verblijven. Niet alleen begunstigden van internationale of tijdelijke bescherming, maar ook geregistreerde asielzoekers met een asielzoekerskaart kunnen zich voor dit programma aanmelden. Uit een raadpleging van de in voetnoot 56 werkende hyperlink uit de door de commissaris-generaal neergelegde COI Focus “*Griekenland: Helios+ en Helios Junior*” blijkt evenwel dat het IOM een officiële aankondiging heeft gemaakt, dat doorverwijzingen en registraties voor statushouders in het Helios Junior project zijn gestopt sinds 31 januari 2026. Het project zal verder worden geïmplementeerd tot de voorziene einddatum met de reeds ingeschreven statushouders, maar er worden geen nieuwe registraties aangenomen (“*COI Focus Griekenland: Helios+ en Helios Junior*”, 17 september 2025, Cedoca, p. 14, met verwijzing naar de werkende hyperlink in voetnoot 56).

4.2.6.5. Verzoeker is een thans achttienjarige jongeman. Bij zijn aankomst in Griekenland was verzoeker vijftien jaar oud. Verzoeker werd op 11 maart 2024 de vluchtelingenstatus toegekend en heeft een Griekse verblijfsvergunning (ADET) geldig tot 10 maart 2027. Dit lijkt in overeenstemming te zijn met de landeninformatie waaruit blijkt dat erkende vluchtelingen in Griekenland een verblijfsrecht krijgen voor drie jaar met mogelijke verlenging (“*Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland*” d.d. september 2024, p. 13; “*Country Report: Greece. Update 2023*”, p. 243). Verzoeker verklaarde dat hij in het bezit is van een AFM (zie NPO, p. 9). Verzoeker verklaarde dat hem geen AMKA werd afgeleverd (zie NPO, p. 9). Dienaangaande merkt de Raad evenwel op dat uit de Griekse wetgeving, zoals gevoegd bij aanvullende nota van de commissaris-generaal, blijkt dat NBMV in het kader van het omzetten van hun voorlopig sociale zekerheidsnummer een AMKA ontvangen mits het voorleggen van een ADET (zie artikel 4 (c) van de wetgeving op de AMKA). Dit AMKA-nummer wordt meteen bij ontvangst en zonder enige verdere voorwaarden geactiveerd (zie artikelen 5 (3) en 6 (7) van de wetgeving op de AMKA). De redenen voor deactivatie van de AMKA, zoals deze gelden voor volwassen statushouders – waaronder het vervallen van de ADET – geldt niet voor NBMV, totdat zij de leeftijd van achttien jaar bereiken (zie artikel 7 (5) (a) van de wetgeving op de AMKA). Er kan dan ook worden aangenomen dat verzoeker tijdens zijn verblijf in Griekenland als NBMV in de mogelijkheid moet zijn geweest om een actieve AMKA te bekomen, louter op vertoon van zijn ADET. Evenwel merkt de Raad op dat uit de Griekse wetgeving niet kan blijken dat er sprake is van enige overgangsmaatregel, na het bereiken van de leeftijd van achttien jaar. Er moet dan ook worden aangenomen dat verzoeker thans ressorteert onder de gewone procedure met betrekking tot de (de)activatie van zijn AMKA, waarvoor de Raad verwijst naar de bespreking hiervan onder punt 4.2.4. De omstandigheid dat verzoeker een geldige ADET heeft – waarvan hij blijkens de informatie in de bestreden beslissing een duplicaat kan aanvragen – houdt evenwel niet *ipso facto* in dat hij zich op de beschermingsstatus die

hem in Griekenland werd verleend en de daaruit voortvloeiende rechten kan beroepen en dat hij niet terechtkomt in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie.

4.2.6.6. De Raad onderstreept dat verzoekers minderjarigheid maakt dat van hem in het verleden niet dezelfde inspanningen als van een meerderjarige begunstigde van internationale bescherming kon worden verwacht om zijn levensomstandigheden in Griekenland te verbeteren en er een bestaan uit te bouwen. Verder stipt de Raad aan dat de enkele omstandigheid dat verzoeker net achttien jaar is geworden niet maakt dat hij plotsklaps bijzondere vaardigheden heeft ontwikkeld om zich zonder meer staande te houden, temeer dat hij zich nog steeds zonder ouderlijk netwerk door het leven moet gaan. De Raad herhaalt in deze dat voormalige NBMV vanaf de dag dat zij achttien jaar worden niet langer enige steun ontvangen. Verzoekers ervaringen in Griekenland moeten dan ook in het licht van deze omstandigheden worden bekeken.

4.2.6.7. De Raad merkt hierbij op dat verzoekers verklaringen blijken te geven van een zekere onbeholpenheid, die een impact kan hebben op zijn mogelijkheden om zijn rechten en voordelen te kunnen laten gelden. Zo blijkt verzoeker een aantal beslissingen te hebben genomen, die hij achteraf ook in vraag stelt. Verzoeker verklaarde dat hij zijn ADET bij aankomst op de luchthaven heeft weggesmeten, maar dat hij later vernam dat dit "zever" was en dat de *protection officer* hem niets zou doen, als hij zijn ADET had meegenomen en neergelegd (zie NPO, p. 7). Verder verklaarde hij dat hij via Oslo naar België is gevlogen, omdat iemand hem het adres van een reisbureau gaf en die aangaf dat ze die week enkel dit aanbod hadden. Achteraf bekeken, geeft verzoeker aan dat dit stom was, omdat dit niet goedkoop was (zie NPO, p. 7-8). Verzoekers gedragingen tonen een zekere impulsiviteit en naïviteit aan, waarin hij geneigd is advies op te volgen, zonder zelf de gevolgen volledig door te denken. Wanneer verzoeker werd bevestigd naar de ondersteuning die hij in Griekenland ontving, stelde verzoeker dat hem een voogd werd toegekend. Hij voegde hier evenwel aan toe dat hij deze voogd nooit persoonlijk heeft gezien, enkel via e-mail (zie NPO, p. 9). Ter terechtzitting gevraagd naar deze voogd, verduidelijkt verzoeker dat het een medewerker van het opvangcentrum was, dat hij enkel hulp verkreeg toen hij nog in het opvangcentrum verbleef en dat hij geen telefoonnummer van deze medewerker had om hem nadien nog te contacteren. Hij verklaarde hierbij dat hij zichzelf niet ondersteund voelde in Griekenland, wat ook de reden betrof van zijn initiële wantrouwen ten overstaan van zijn alhier toegewezen voogd en andere hulpverleners. Hij gaf aan dat hij gaandeweg ontdekte dat zijn voogd hier wel bezorgd is over waar hij is en of alles goed gaat met hem. Verzoeker verklaarde stelselmatig meer vertrouwen te krijgen in de volwassenen rondom hem, nadat de school bijvoorbeeld naar hem informeerde wanneer hij een dag niet naar school kwam. Verzoekers verklaringen ter terechtzitting hierover komen doorleefd over. De Raad verwijst ook naar de hierboven weergegeven informatie, waaruit blijkt dat het nieuwe voogdijstelsel in Griekenland nog niet lang in werking is, dat de gemandateerde voogden een aantal tellen dat significant lager is dan het vooropgestelde minimum en dat het systeem wordt geconfronteerd met uitdagingen. Wat betreft de bijstand van een advocaat, verklaarde verzoeker dat hij gedurende zijn verblijf in het opvangcentrum werd bijgestaan door een advocaat die hem hielp met aanvragen gezinshereniging, maar dat deze advocaat aangaf dat hij grote bedragen diende te betalen per familielid. Hij verklaarde verder dat hij sinds het vertrek uit het opvangcentrum geen band meer had met deze advocaat (zie NPO, p. 19).

4.2.6.8. Wat betreft zijn huisvesting kan in de bestreden beslissing als volgt worden gelezen: *"Wat betreft jouw verblijfplaatsen in Griekenland stelt het CGVS vast dat op basis van een tijdelijk blijkt dat je nooit voor langere periode zonder huisvesting zat in Griekenland (zie NPO CGVS p.18). Eerst verbleef je 17 dagen in het opvangcentrum van Kos en nadien ongeveer 2,5 maand in een opvangcentrum in Athene. Je verliet het opvangcentrum, verbleef 15 dagen of een maand op straat in Athene en kon dan op een eiland gaan werken voor 9 dagen waar je een slaapplek kreeg. Je keerde dan terug naar Athene voor 2 dagen (waar je op straat verbleef) om daarna 2 maanden te gaan werken in Thessaloniki. Daar was slaapplek voorzien. Je keerde weer terug naar Athene en kon dan nogmaals 2 maanden gaan werken in Thessaloniki, waar je slaapplek kreeg op de werkplaats. Daar liep je schurft op, keerde terug naar Athene en kwam dan naar België. De periodes dat je in een opvangcentrum verbleef samen geteld met de periodes dat je werkte en er onderdak kreeg, komt op een totaal van ongeveer 7 maanden. Dat is ook de periode die je in Griekenland was. Je diende een asielaanvraag in begin maart 2024 en kwam naar België begin oktober 2024. Aldus kan er van worden uitgegaan dat je geen lange periode dakloos bent geweest in Athene. Je geeft ook aan dat je in Griekenland wel hulp kon krijgen bij bepaalde organisaties. Je vond onder andere een organisatie die kon helpen bij het invullen van papieren en waar je ook zelfs zou zijn blijven slapen (zie NPO CGVS P.16 en 17). In elk geval geef je zelf aan dat je in Griekenland geen immobielkantoor raadpleegde om te zoeken naar een juiste woonplaats (zie NPO CGVS p.18) en bleek je tijdens de hooguit korte periodes van dakloosheid in Athene wel in staat te gaan douchen aan zee (zie NPO CGVS p.20). Niets wijst er dan ook op dat je in geval van terugkeer geen huisvesting zou kunnen vinden."* De Raad kan zich niet schragen achter de beoordeling van de commissaris-generaal, waar hij verzoeker verwijt geen immobielkantoor te hebben geraadpleegd om te zoeken naar een juiste woonplaats. Deze beoordeling gaat voorbij aan verzoekers minderjarigheid in Griekenland en bijhorende verminderde mogelijkheid om zijn rechten zelfstandig uit te oefenen. Uit de Griekse regelgeving blijkt ook dat de meerderjarigheid en handelingsbekwaamheid op achttienjarige leeftijd ligt, waarbij het de Raad dan ook niet duidelijk is op welke wijze verzoeker, die minderjarig was, zou kunnen

worden verwacht zich zelfstandig via een immobiliënkantoor op de gewone huismarkt te kunnen begeven. Evenmin kan de Raad onderdak bij een tewerkstellingsplaats in het illegale circuit beschouwen als een voor een minderjarige geschikte huisvesting. De Raad wijst er in deze ook op dat, wanneer de *protection officer* hem vroeg of hij hoorde van Palestijnen die tezamen iets huurden, verzoeker aangaf dat hij dit wel hoorde, maar dat hij bang was van hen als minderjarige (zie NPO, p. 18). De Raad onderstreept dat dergelijke gemeenschappelijke woonoplossingen met meerderjarigen of verblijfsplaatsen op een illegale tewerkstellingsite – die mogelijks onvoldoende bescherming bieden tegen mogelijke misbruiken of preciaire levensomstandigheden – geen geschikte verblijfsoplossingen vormen voor een minderjarige. Verzoeker vond weliswaar zijn weg naar organisaties, zoals het Rode Kruis, die hem konden helpen met een maaltijd en tijdelijke overnachtingen, doch dit betreffen weinig duurzame oplossingen. Er blijkt uit verzoekers verklaringen ook niet dat door deze organisaties het NERM mechanisme werd ingeschakeld om een meer duurzame oplossing te bekomen. De Raad wijst naar de hierboven weergegeven informatie omtrent de specifieke opvangfaciliteiten voor minderjarigen, doch brengt ook in herinnering dat volgens het GSVPIP 641 aanvragen van een totaal van 2606 aanvragen, zijnde ongeveer 25 %, niet werden voltooid. Daargelaten de vraag of verzoeker zijn opvangcentrum, waar hij tweeënhalve maand verbleef, moest verlaten vanwege het bekomen van zijn beschermingsstatuut – wat in strijd lijkt te zijn met de landeninformatie, die aangeeft dat NBMV er kunnen verblijven tot hun volwassenheid – dan wel vanwege een incident dat leidde tot zijn gedwongen vertrek, wijst de Raad er alleszins op dat verzoekers verklaringen niet getuigen van enige verdere omkadering of ondersteuning om dit vertrek op te vangen. Verzoeker verklaarde dat hij bij zijn vertrek geen enkele hulp werd aangeboden voor verdere huisvesting (zie NPO, p. 16). Waar de commissaris-generaal in zijn beslissing lijkt aan te geven dat verzoeker het opvangcentrum vrijwillig verliet en hieruit afleidt dat hem geen opvang op onrechtmatige wijze werd afgenomen, herhaalt de Raad dat verzoeker als adolescent blijf kan geven van impulsieve en weinig doordachte keuzes. De Raad kan in de context van een NBMV de verantwoordelijkheid van de Griekse autoriteiten niet dermate beperkend afbakenen, als zou het volstaan dat zij niet op onrechtmatige wijze opvang aan verzoeker hebben ontzegd. Van de Griekse autoriteiten mag worden verwacht dat zij een NBMV van ongeveer vijftien jaar niet zomaar vrijwillig het opvangcentrum laten verlaten, zonder enige verdere ondersteuning om te verhinderen dat verzoeker niet in mensonwaardige of gevaarlijke situaties dreigt terecht te komen. De Raad herhaalt nogmaals dat van een NBMV niet eenzelfde verantwoordelijkheidszin en zelfredzaamheid kan worden verlangd, als van een meerderjarige statushouder, zodat een grotere verantwoordelijkheid rust op de Griekse instanties om verzoeker te begeleiden en ondersteunen.

Dat verzoeker thans net achttien jaar is geworden, doet geen afbreuk aan het voorgaande. Hierboven werd reeds vastgesteld dat voormalige NBMV geen verdere steun bekomen in de overgang naar volwassenheid. Verzoeker maakt geen aanspraak op de voorziene verblijfsvergunning van tien jaar, omdat hij niet aan de voorwaarden voldoet, en evenmin op de mogelijkheid om een verlenging te bekomen van een verblijf in een opvangstructuur voor NBMV. Hierboven werd reeds vastgesteld dat het Helios Junior programma geen nieuwe inschrijvingen meer toelaat, zodat hij ook geen beroep zal kunnen doen op ondersteuning binnen dit programma. De verwijzing van de commissaris-generaal naar deze ondersteuningsmogelijkheid is derhalve niet langer dienstig. De Raad onderstreept dan ook dat verzoeker als voormalig NBMV geen beroep zal kunnen doen op enige vorm van ondersteuning gericht op jongvolwassenen – met uitzondering van enkele kleinschalige initiatieven van ngo's, wiens verdere werking afhankelijk is van onzekere financiering – en in wezen aldus op zichzelf zal zijn aangewezen om een huisvesting te bekomen, al dan niet middels de hulp van ngo's of andere organisaties die zich niet specifiek richten op jongvolwassenen. Rekening houdend met zijn jonge leeftijd en psychologische kwetsbaarheid, acht de Raad het aannemelijk dat verzoeker moeilijkheden zal ondervinden om zelfstandig zijn weg te vinden in de huisvestingsmogelijkheden en aldus het risico groot dat hij zal worden geconfronteerd met een situatie van dakloosheid.

4.2.6.9. Waar de commissaris-generaal gewag maakt van verzoekers werkervaringen in Gaza en Griekenland, om diens zelfredzaamheid te onderstrepen, kan niet worden voorbijgegaan aan de omstandigheden van dit werk. Dat verzoeker zich op zeer jonge leeftijd genoodzaakt voelde om tewerkstellingen te aanvaarden in het illegale werkcircuit – met, zeker voor een minderjarige, bijhorende risico's op uitbuiting, gevaarlijke of preciaire arbeidsomstandigheden – kan niet dienstig worden aangewend om zijn zelfredzaamheid te onderbouwen. Verzoeker verklaarde dat hij zwaar werk moest verrichten, voor een werkgever die van hem profiteerde (zie NPO, p. 6-7). Dat verzoeker thans net achttien jaar is geworden kan, gelet ook op zijn psychologische kwetsbaarheid en de moeilijkheden en belemmeringen waarmee statushouders kunnen worden geconfronteerd om toegang te krijgen tot de arbeidsmarkt, niet afdoende overtuigen om alsnog een zelfredzaamheid aan te nemen.

4.2.6.10. Rekening houdend met wat voorafgaat, is de Raad van oordeel dat niet kan worden vastgesteld dat verzoeker onvoldoende pogingen heeft ondernomen om zijn rechten verbonden aan zijn status in Griekenland voldoende te benutten. De Raad komt tot deze beoordeling, rekening houdend met de specifieke omstandigheden van voorliggende zaak en de omstandigheid dat van een (voormalige) minderjarige begunstigde van internationale bescherming niet dezelfde inspanningen kan worden verwacht als van een meerderjarige begunstigde van internationale bescherming om zijn levensomstandigheden in

Griekenland te verbeteren en er een bestaan uit te bouwen. Verzoekers eigen verklaring dat hij reeds van bij zijn vertrek uit Gaza van plan was om naar België te komen, is onvoldoende overtuigend om hieraan afbreuk te doen. De Raad kan niet anders dan de zwaarwichtigheid van deze uitspraak ernstig te relativiseren, wetende dat verzoeker bij zijn vertrek uit Gaza slechts veertien jaar oud was. Dat dergelijke uitspraak van een zodanig jeugdig iemand een uiting zou zijn geweest van een zelfstandige en weloverwogen beslissing, in plaats van het gevolg geven aan adviezen van derden, is weinig aannemelijk.

4.2.6.11. De Raad onderstreept verder dat *in casu* niet kan worden vastgesteld dat verzoeker op een voldoende ondersteunend netwerk in Griekenland kan rekenen, om hem te ondersteunen in zijn pogingen om zijn rechten verbonden aan zijn status uit te oefenen. Wat betreft zijn broer in Griekenland, verklaarde verzoeker dat deze zich nog in de asielpprocedure bevindt (zie NPO, p. 13). Er blijkt uit niets dat verzoekers broer effectief een beschermingsstatuut heeft in Griekenland, laat staan een stabiele woon- en werksituatie heeft die hem toelaat verzoeker te ondersteunen. Wat betref zijn zus, blijkt uit de informatie die de commissaris-generaal bij zijn aanvullende nota heeft gevoegd, dat ten aanzien van haar een onontvankelijkheidsbeslissing werd genomen, omdat zij internationale bescherming geniet in Griekenland. De Raad wijst er vooreerst op dat verzoekers zus zich op heden niet in Griekenland bevindt en niet met zekerheid kan worden gesteld dat zij effectief terug zal keren. Verder wijst de Raad erop dat verzoeker en zijn zus in het verleden nooit tezamen in Griekenland hebben verbleven en er kan niet blijken of zijn zus bereid is om verzoeker te ondersteunen, in het dagelijkse leven en de administratie in Griekenland. De Raad acht de verwijzing naar voormelde broer en zus dan ook onvoldoende om te worden beschouwd als een voldoende ondersteunend netwerk, dat in staat is om verzoeker als voormalig NBMV te ondersteunen in het uitoefenen van zijn rechten in Griekenland. Verzoeker verklaarde verder geen familieleden in Griekenland te hebben (zie NPO, p. 13).

4.2.6.12. Gelet op het geheel van de voorliggende elementen – met name (i) de actuele en nieuwe landeninformatie die bevestigt dat de situatie van statushouders in Griekenland op dit ogenblik nog steeds bijzonder moeilijk is, mede omwille van een evolutie naar toenemende bureaucratische complexiteit in het verkrijgen van de juiste documenten die statushouders toegang geven tot de rechten en voordelen die zijn verbonden aan hun internationale beschermingsstatus in Griekenland; (ii) verzoekers kwetsbaar profiel als voormalig NBMV, die slechts enkele dagen geleden achttien jaar is geworden; (iii) verzoekers kwetsbare psychologische toestand, waarvoor hij thans psychologische begeleiding volgt; (iv) verzoekers verklaringen omtrent zijn concrete ervaringen als NBMV in Griekenland; (v) het ontbreken van een betekenisvol netwerk in Griekenland dat verzoeker in staat zou kunnen stellen om, in geval van terugkeer naar Griekenland, het hoofd te bieden aan de moeilijkheden waarmee hij na zijn terugkeer naar Griekenland te maken kan krijgen – acht de Raad dat er *in casu* voldoende indicaties voorliggen dat verzoeker bij een terugkeer naar Griekenland het risico loopt om terecht te komen in een situatie die de vereiste bijzonder hoge drempel van zwaarwichtigheid bereikt, dat zijn toestand kan worden gelijkgesteld met een onmenselijke of vernederende behandeling (HvJ 19 maart 2019, Ibrahim e.a., overweging 91).

4.3. Alles tezamen genomen is de Raad van oordeel dat verzoeker voldoende elementen heeft aangebracht waaruit blijkt dat van hem niet redelijkerwijs zou kunnen worden verwacht dat hij zich beroept op de beschermingsstatus die hem in Griekenland reeds werd toegekend. Het vermoeden dat zijn grondrechten als begunstigde van internationale bescherming in Griekenland zullen worden geëerbiedigd en de uitoefening van de daaruit voortvloeiende keuzemogelijkheid om het verzoek niet-ontvankelijk te verklaren, blijkt *in casu* aldus niet gerechtvaardigd (Hof van Justitie 18 juni 2024, nr. C-753/22, “QY t. Bondsrepubliek Duitsland”, overwegingen 49-54).

4.4. Aangezien het beschermingsstatuut dat verzoeker in Griekenland werd toegekend in het voorliggende geval als niet-toereikend wordt beschouwd, dringt zich een onderzoek op naar de vraag of verzoeker een gegronde vrees heeft voor vervolging of een reëel risico loopt op ernstige schade in zijn land van herkomst.

4.4.1. Hierbij moet worden aangestipt dat de autoriteiten niet verplicht zijn om de vluchtelingenstatus van verzoeker te erkennen, louter op basis van de omstandigheid dat die status hem eerder bij beslissing van een andere lidstaat is verleend. Wel moeten zij ten volle rekening houden met die beslissing en met de elementen die deze beslissing ondersteunen (Hof van Justitie 18 juni 2024, nr. C-753/22, “QY t. Bondsrepubliek Duitsland”, overweging 76). Om te bepalen of is voldaan aan artikel 13 van de Kwalificatierichtlijn om de vluchtelingenstatus te verlenen aan een derdelander of staatloze die voldoet aan de materiële voorwaarden om, overeenkomstig de hoofdstukken II en III van die Richtlijn als vluchteling te worden erkend, wordt het verzoek om internationale bescherming op individuele basis beoordeeld en wordt met name rekening gehouden met alle relevante feiten in verband met het land van herkomst op het tijdstip waarop een beslissing inzake het verzoek wordt genomen, de door de verzoeker afgelegde verklaringen en overgelegde documenten alsmede de individuele situatie en persoonlijke omstandigheden van deze verzoeker (artikel 4, lid 3, van de Richtlijn 2011/95; zie in die zin arresten van het Hof van Justitie van 25 januari 2018, F, C-473/16, EU:C:2018:36, punt 41, en 19 maart 2019, Ibrahim e.a., C-297/17, C-318/17, C-319/17 en C-438/17, EU:C:2019:219, punt 98).

4.4.2. Luidens artikel 12, eerste lid, a) van de Kwalificatierichtlijn – waarvan artikel 55/2 van de Vreemdelingenwet de omzetting uitmaakt – wordt een onderdaan van een derde land of staatloze uitgesloten van de vluchtelingenstatus wanneer hij onder artikel 1.D. van het Vluchtelingenverdrag valt, dat betrekking heeft op het genieten van bescherming of bijstand van andere organen of instellingen van de Verenigde Naties dan de UNHCR. In de tweede volzin van deze bepaling, wordt aangegeven dat indien deze bescherming of bijstand om welke reden dan ook ophoudt te bestaan, zonder dat de positie van de betrokkene definitief is geregeld in overeenstemming met de desbetreffende resoluties van de Algemene Vergadering van de Verenigde Naties, dan heeft de betrokkene op grond van dit feit recht op de voorzieningen uit hoofde van deze richtlijn. Deze tweede volzin moet aldus worden uitgelegd dat, wanneer de bevoegde autoriteiten van de lidstaat die verantwoordelijk is voor de behandeling van een asielvzoek, hebben vastgesteld dat is voldaan aan de voorwaarde inzake het ophouden van de bescherming of de bijstand van UNRWA wat de verzoeker betreft, de omstandigheid dat hij op grond van dit feit „recht [heeft] op de voorzieningen uit hoofde van deze richtlijn” de erkenning door die lidstaat als vluchteling inhoudt in de zin van artikel 2, sub c, van die richtlijn en de toekenning van rechtswege van de vluchtelingenstatus aan die verzoeker, voor zover hij evenwel niet binnen de werkingssfeer van de leden 1, sub b, of 2 en 3 van bedoeld artikel 12 valt (HvJ 19 december 2012, *El Kott e.a. t. Bevándorlási és Állampolgársági Hivatal*, zaak C-364/11). De bescherming of bijstand van UNRWA moet worden geacht te zijn opgehouden in de zin van voormelde bepaling “wanneer, ten eerste, die organisatie om welke reden dan ook, inclusief wegens de algemene situatie in de sector van het werkgebied van die organisatie waar deze staatloze vroeger gewoonlijk verbleef, niet in staat is aan die staatloze waardige levensomstandigheden te bieden die stroken met de taak van die organisatie, in voorkomend geval rekening houdend met zijn kwetsbaarheid, zonder dat die staatloze hoeft aan te tonen dat die algemene situatie specifiek op hem van toepassing is als gevolg van factoren die verband houden met zijn persoonlijke situatie, en, ten tweede, de betrokken staatloze bij terugkeer naar die sector in een situatie van ernstige onveiligheid zou verkeren, in voorkomend geval rekening houdend met zijn kwetsbaarheid, waarbij de bestuurlijke en rechterlijke autoriteiten elk verzoek om internationale bescherming op basis van die bepaling individueel moeten beoordelen. De leeftijd van de betrokkene kan bij die beoordeling relevant zijn. De bijstand of bescherming van de UNRWA moet met name worden geacht te zijn opgehouden ten aanzien van de verzoeker wanneer die organisatie, om welke reden dan ook, aan geen enkele staatloze van Palestijnse afkomst die verblijft in de sector van het werkgebied van die organisatie waar die verzoeker vroeger gewoonlijk verbleef, menswaardige levensomstandigheden of minimale veiligheids-eisen kan waarborgen. De vraag of de bescherming of bijstand van de UNRWA moet worden geacht te zijn opgehouden, moet worden beoordeeld op het tijdstip waarop die staatloze de sector van het werkgebied van de UNRWA waar hij vroeger gewoonlijk verbleef, heeft verlaten, het tijdstip waarop de bevoegde bestuurlijke autoriteiten uitspraak doen over zijn verzoek om internationale bescherming of het tijdstip waarop de bevoegde rechterlijke instantie uitspraak doet op enig beroep tegen een beslissing waarbij dat verzoek werd verworpen.” (HvJ 13 juni 2024, *SN en LN, t. Zamestnik-predsdatel na Darzhavna agentsia za bezhantsite*, zaak -563/22).

4.4.3. Verzoeker toont een hoedanigheid als UNRWA-vluchteling uit de Gazastrook aan. Dit blijkt uit de door hem neergelegde stukken (zie AD, mapje cgvs, “documenten”). Verzoeker legt een UNRWA-kaart neer. Volledigheidshalve stipt de Raad aan dat zijn naam staat vermeld met de code “01”. Tijdens zijn persoonlijk onderhoud werd verzoeker bevraagd of zijn gezin in het verleden in Gaza hulp ontving van UNRWA, waar hij aangaf dat zij voedsel, scholing en medische hulp ontvingen (zie NPO, p. 11). Omtrent de door verzoeker neergelegde Palestijnse documenten, wordt in de bestreden beslissing gesteld dat “ze uw identiteit en familiesamenstelling [bevestigen] waaraan niet getwijfeld wordt”. De Raad stelt dan ook vast dat de commissaris-generaal geen twijfels uit omtrent de inhoud van de neergelegde UNRWA-kaart.

4.4.4. Verzoeker stelt in zijn verzoekschrift dat hij niet kan terugkeren naar zijn herkomstland, vanwege de actuele situatie aldaar. Ter terechtzitting gaat verzoeker in op de oorlog in Gaza, zijn statuut als UNRWA-vluchteling en de onmogelijkheid van UNRWA om haar taken te vervullen. Hoewel verzoekers betoog niet wordt onderbouwd door objectieve landeninformatie, weerhoudt de Raad de omstandigheid dat UNRWA, als gevolg van de oorlog die momenteel in de Gazastrook woedt, niet in staat is haar taak ten aanzien van de Palestijnse vluchtelingen die in deze regio onder haar hoede staan te vervullen, als een feit van algemene bekendheid.

4.4.5. Aangezien de bescherming of bijstand van UNRWA, omwille van de in de Gazastrook heersende oorlog – die ook reeds aan de gang was voor de totstandkoming van de bestreden beslissing – moet worden geacht te zijn opgehouden, houdt deze omstandigheid de toekenning van rechtswege van de vluchtelingenstatus aan verzoeker in, voor zover hij evenwel niet binnen de werkingssfeer van één van de andere dan artikel 1.D van het Vluchtelingenverdrag voorziene uitsluitingsclausules valt. De Raad kan enkel vaststellen dat hij in het rechtsplegingsdossier geen enkele indicatie ontwaart dat één van voormelde uitsluitingsclausules *in casu* van toepassing zouden zijn.

4.4.6. De Raad onderstreept in dit alles dat de commissaris-generaal ter terechtzitting niet aanwezig was om zijn standpunt kenbaar te maken. Niettegenstaande dat verzoeker reeds bij het indienen van zijn verzoek om internationale bescherming stavingstukken omtrent zijn UNRWA-statuut heeft bijgebracht, dat verzoeker tijdens het persoonlijk onderhoud reeds werd ondervraagd omtrent de bijstand die hij van UNRWA ontving, evenals omtrent de levensomstandigheden van hemzelf en zijn familie in Gaza – waaronder diens tewerkstellingen en mogelijke banden met Hamas – en dat er in het verzoekschrift reeds werd verwezen naar een onmogelijkheid om terug te keren naar het herkomstland vanwege de actuele situatie aldaar, is de commissaris-generaal niet ter terechtzitting verschenen om zijn standpunt kenbaar te maken. De Raad leidt hieruit af dat de commissaris-generaal zich niet verzet tegen de inhoud van de stukken, zoals deze werden neergelegd door verzoeker of tegen de verklaringen, zoals deze werden afgelegd door verzoeker in het persoonlijk onderhoud, en evenmin elementen kenbaar wenst te maken die alsnog zouden wijzen op het bestaan van één van de andere uitsluitingscriteria.

4.5. De bestreden beslissing dient derhalve te worden hervormd en verzoeker wordt erkend als vluchteling in de zin van artikel 1, D, van het Vluchtelingenverdrag.

OM DIE REDENEN BESLUIT DE RAAD VOOR VREEMDELINGENBETWISTINGEN:

Enig artikel

De vluchtelingenstatus wordt aan de verzoekende partij toegekend.

Aldus te Brussel uitgesproken in openbare terechtzitting op zeventien maart tweeduizend zesentwintig door:

N. DENIES, wnd. voorzitter, rechter in vreemdelingenzaken,

V. LAUDUS, toegevoegd griffier.

De griffier,

De voorzitter,

V. LAUDUS

N. DENIES